

Biblioteka Politechniki Krakowskiej

10000231969

PROGRAM

CES. KRÓL.

SZKOŁY POLITECHNICZNEJ WE LWOWIE

NA ROK NAUKOWY 1889. – 1890.

XVIII.

WE LWOWIE.
NAKŁADEM FUNDUSZU SZKOŁY POLITECHNICZNEJ.
1889.

J.X.3/1889-90

nr inw. 1133

~~II - 348306~~

BIBLIOTEKA POLITECHNICZNA
KRAKÓW

Akc. Nr.

~~81~~ 148

~~III. 15. 105~~

REGULAMIN TYMCZASOWY

WEWNĘTRZNEGO USTROJU I ZARZĄDU

C. K. SZKOŁY POLITECHNICZNEJ WE LWOWIE.

1. Zadaniem Szkoły Politechnicznej we Lwowie jest wykształcenie techników w zawodzie inżynierii, w budownictwie, w budowie machin, i w zawodzie techniczno-chemicznym, nie tylko teoretycznie za pomocą systematycznych wykładów specjalnych, ale także praktycznie, o ile ono w szkole jest możebnem.

Szkoła Politechniczna dzieli się na cztery Wydziały fachowe, mianowicie:

1. Wydział inżynierii,
2. Wydział budownictwa,
3. Wydział budowy machin,
4. Wydział chemii technicznej.

Oprócz tego istnieje przy Wydziale budowy machin kurs przygotowawczy dla kandydatów zawodu górniczego, a przy Wydziale chemii technicznej kurs przygotowawczy dla kandydatów zawodu hutniczego.

Szkoła Politechniczna jest urządzona na zasadzie wolności nauczania i uczenia się.

Rok akademicki dzieli się na dwa półrocza: zimowe i letnie; półrocze zimowe trwa od 1. października do 28. lutego, a półrocze letnie od 4. marca do 31. lipca. Praktyczne pomiary słuchaczy geodezyi odbywają się od 1. do 20. lipca.

2. Szkołą Politechniczną kieruje Rektor, wybierany na rok jeden z pomiędzy profesorów zwyczajnych Szkoły; wybór Rektora potwierdza Minister Oświecenia. Pószczególnymi Wydziałami fachowymi zawiadują w pierwszym rzędzie kolegia, złożone z profesorów,

remunerowanych docentów i nauczycieli tychże Wydziałów. Członkowie Kolegium wybierają jednego profesora ze swego grona na Dziekana Wydziału fachowego na dwa lata.

3. Słuchacze Szkoły Politechnicznej dzielą się na zwyczajnych i nadzwyczajnych.

Jako słuchacze zwyczajni mogą być przyjęci:

- a) kandydaci, którzy w szkole średniej przez rząd upoważnionej uzyskali świadectwo dojrzałości, przyczém abiturycenci gimnazjów mają udowodnić dostateczną wprawę w rysunkach geometrycznych i wolnoręcznych,
- b) słuchacze zwyczajni równorzędnych instytutów technicznych, przenoszący się do szkoły Politechnicznej *).

Jako słuchacze nadzwyczajni mogą uczęszczać wszyscy, którzy nie posiadają kwalifikacyi wymaganej od słuchaczy zwyczajnych, albo chcą uczęszczać tylko na niektóre wykłady; wszelako od kandydata na słuchacza nadzwyczajnego wymaga się do wodu ukończonego roku 18. i tych wiadomości przygotowawczych, które są potrzebne do zrozumienia wybranych przezeń wykładów.

Słuchacze nadzwyczajni nie mają prawa do żądania świadectw postępu i absolutorjów (8), jako też uwolnienia od czesnego i od tax za użytkowanie laboratoryów (4).

Gości dopuszcza się na wykłady tylko wyjątkowo za zezwoleniem Rektora. Jako goście mogą uczęszczać na wykłady tylko ludzie dojrzałego wieku, albo ukończeni słuchacze innej Szkoły Politechnicznej lub Uniwersytetu.

4. Za uczęszczanie na wykłady w Szkole Politechnicznej opłaca się taxę immatrykulacyjną i czesne.

Taxa immatrykulacyjna wynosi 5 zł. w. a., i uiszcza się ją przy pierwszym wstępie do Szkoły Politechnicznej, jako też przy wstępie powtórny po rocznej lub dłuższej przerwie studyów.

Od opłaty téj należytości nie uwalnia się nikogo.

*) Abiturycenci szkół średnich zagranicznych, gimnazjów klasycznych, lub szkół realnych siedmioklasowych, mogą uzyskać przyjęcie od c. k. Ministerstwa Wyznań i Oświecenia na prośbę, wniesioną za pośrednictwem Rektoratu z dołączeniem odpowiednich świadectw w oryginale i w uwierzytelnioném tłumaczeniu niemieckim. Abiturycenci rosyjskich szkół realnych sześcioklasowych mogą taką samą drogą uzyskać przyjęcie, wszakże tylko wtedy, gdy nadto ukończyli z postępem dobrym klasę dopelniającą (siódma),

Czesne wynosi dla każdego słuchacza zwyczajnego 15 zł. w. a. na półrocze i uiszcza się przy wpisie.

Słuchacze nadzwyczajni i goście płacą na półrocze tyle zł. w. a. czesnego, ile wynosi ilość godzin wykładów w tygodniu, na które się zapisali, przyczém każde dwie godziny ćwiczeń lub rysunków liczy się za jedną godzinę wykładu. Atoli czesne słuchacza nadzwyczajnego i gościa nie powinno przewyższać czesnego, jakie opłaca słuchacz zwyczajny.

Słuchacze zwyczajni mogą być uwolnieni od całego lub od połowy czesnego na zasadzie dowiedzionego ubóstwa i dobrego w naukach postępu, udowodnionego świadectwem postępu; czesne zapłacone zwraca się w razie uwolnienia.

Prawo uwalniania od czesnego przysługuje Kolegium Profesorów.

Dochód z tax immatrykulacyjnych i czesnego wpływa do funduszu Szkoły Politechnicznej.

Za użytkowanie laboratoryów uiszcza się taxę 15 zł. w. a. na półrocze.

Słuchacze zwyczajni ubodzy a pilni, mogą być uwolnieni od tej taxy pod tymisamymi warunkami, jak od czesnego.

Dochód z tax za użytkowanie laboratoryów obraca się na powiększenie uposażenia dotyczącego laboratoryum.

5. Oprócz ustaw powszechnych, odnoszących się do studentów w ogóle, obowiązują słuchaczy Szkoły Politechnicznej jeszcze oddzielne przepisy dyscyplinarne, które wręczy się każdemu słuchaczowi przy wpisie, i których ściśle przestrzeganie słuchacz słowem honoru przyrzecze.

6. W celu ułatwienia słuchaczom nabycia w czasie należytych systematycznego wykształcenia w jednym z czterech kierunków, reprezentowanych w Szkole Politechnicznej, Kolegium Profesorów ułoży dla każdego Wydziału fachowego oddzielne plany nauk.

7. Nowowstępujący słuchacze zwyczajni do któregośkolwiek Wydziału fachowego mają się zgłaszać od 1. do 4. października włącznie u Dziekana tegoż Wydziału; słuchacze zwyczajni dawniejsi lub przechodzący z innych równorzędnych instytucji technicznych, jako też słuchacze nadzwyczajni, mają się zgłaszać u Dziekana Wydziału fachowego od 1. do 8. października, względnie od 1. do 4. marca włącznie.

Każdy nowozgłaszający się powinien Dziekanowi przedłożyć wypełnioną kartę wpisową, wszelkie wykazy dotychczasowych studyów i zatrudnień, jako też podać do zatwierdzenia plan nauk. Na zasadzie zatwierzonego planu nauk odbywa się przyjęcie słuchacza w Rektoracie, które trwa do 14. października, względnie do 4. marca włącznie.

8. Uczęszczanie na wykłady i zachowywanie się potwierdza się słuchaczom zwyczajnym w książkach legitymacyjnych, wydanych na cały czas studyów, a słuchaczom nadzwyczajnym na kartach legitymacyjnych, wydanych na jeden rok.

Dla udowodnienia postępu w naukach mogą słuchacze zwyczajni zażądać świadectw postępu z poszczególnych przedmiotów. Te świadectwa wydaje się na zasadzie examinów ustnych i pisemnych, jako też prac rysunkowych lub praktycznych, dokonanych w ciągu roku lub półroczu szkolnego.

Słuchacze zwyczajni, którzy uczęszczali na wszystkie przedmioty naukowe, zawarte w planie nauk dla Wydziału fachowego, mogą zażądać absolutorium, potwierdzającego frekwencją, zachowywanie się, a ewentualnie postęp w naukach.

PRZEPISY

DLA SŁUCHACZÓW

C. K. SZKOŁY POLITECHNICZNEJ.

I. O przyjmowaniu i wpisie słuchaczów.

1. Kto się po raz pierwszy wpisuje do Szkoły Politechnicznej jako słuchacz zwyczajny, ma wypełnić dwie karty wpisowe i książkę legitymacyjną podług instrukcyi niżej podanej i razem z dokumentami (7) przedłożyć Dziekanowi Wydziału, na który życzy sobie być przyjętym.

Jeżeli kandydat przedłoży świadectwo dojrzałości ze szkoły realnej, wówczas Dziekan poświadcza kwalifikacją kandydata na jednej karcie, którą razem z podpisaną przez siebie książką legitymacyjną zwraca kandydatowi.

Zwróconą kartę wpisową i książkę legitymacyjną razem z przepisanyimi taxami i marką stęplową na 50 ct. w. a. składa następnie kandydat w Rektoracie. Sekretarz poświadczy w książce legitymacyjnej uiszczenie tax, poczem ją podpisze Rektor i razem z podpisaną przez siebie kartą immatrykulacyjną zwróci kandydatowi z uwagą, aby się zgłosił osobiście do każdego wykładającego i dał sobie to poświadczyć w książce legitymacyjnej.

Kandydatowi, który przedłoży świadectwo dojrzałości z gimnazyum, poleci Dziekan, aby zdał examin wstępny z rysunków geometrycznych i wolnoręcznych. To polecenie napisze na jednym exemplarzu karty wpisowej, i zwróci ją kandydatowi z tą uwagą, aby w Rektoracie złożył taxę egzaminową 2 zł. w. a. i dał sobie poświadczyć na tej karcie tak zapłacenie powyższej taxy, jako też

w swoim czasie wynik examinu. Po zdaniu examinu z rysunków uda się kandydat napowrót do Dziekana, który mu poświadczy kwalifikacją do przyjęcia, jeżeli wynik examinu był dobry. Dalszy przebieg taki sam, jak powyżej opisany.

U takich kandydatów, którzy byli już słuchaczami zwyczajnymi Szkoły Politechnicznej zaczyna się akt przyjęcia od poświadczenia Dziekana na karcie wpisowej, że kandydat posiada kwalifikacją odpowiednią.

2. Kandydaci, nie posiadający kwalifikacyi na słuchaczów zwyczajnych, chcąc uzyskać przyjęcie jako słuchacze nadzwyczajni Szkoły Politechnicznej, zgłoszą się do Dziekana Wydziału, na który zamierzają uczęszczać, wykażą się ukończonym rokiem 18. i potrzebnymi wiadomościami przygotowawczymi i przedłożą wypełnioną podług instrukcyi kartę wpisową i legitymacyjną, w których powinno być wypisane wszystkie odczyty, na które mają zamiar uczęszczać. Jeżeli dokumenta przedłożone odpowiadają wymaganiom prawnym, natenczas Dziekan poświadczy na karcie wpisowej kwalifikacją do przyjęcia na poszczególne przedmioty.

Na zasadzie poświadczonej przez Dziekana kwalifikacyi, jako też poświadczenia zapłaconych tax, wyda się kandydatowi kartę immatrykulacyi.

Słuchacze nadzwyczajni nie mogą się zapisywać jednocześnie na wszystkie wykłady objęte planem nauk dla dotyczącego półroczu i Wydziału.

3. Prócz wymienionych w regulaminie opłat szkolnych, każdy słuchacz obowiązany jest przy wpisie złożyć w Rektoracie kaucją w kwocie 1 zł. na wynagrodzenie możebnej szkody, czynionej przez słuchacza w sprzętach lub przyrządach c. k. Szkoły Politechnicznej.

4. Każdy słuchacz powinien się osobiście zgłosić u profesora, którego wykładu słuchać zamierza, w czasie przez profesora na to przeznaczonym i na czarnej tablicy ogłoszonym.

5. Profesor może z ważnych przyczyn odmówić słuchaczowi przyjęcia na ćwiczenia lub wykład połączony z ćwiczeniami, które wymagają szczegółowego zajęcia się profesora każdym uczniem i odstąpienia mu jakichś środków naukowych. Słuchaczowi przysługuje jednak prawo odwołania się do Kolegium Profesorów.

6. Jeżeli słuchacz zamierza się wypisać z jakiegokolwiek wykładu, powinien to oznajmić Dziekanowi Wydziału fachowego

najdalej do końca listopada w zimowym, a do końca kwietnia w letnim półroczu. Późniejsze zgłaszania się nie będą pod żadnym warunkiem uwzględnione.

7. Przy wypełnianiu poszczególnych rubryk książki lub karty legitymacyjnej należy się ściśle trzymać następującej instrukcji:

II. O książkach i kartach legitymacyjnych.

1. Książka legitymacyjna obejmuje dziesięć stron i ma słuchaczowi wystarczyć na cały czas studiów akademickich. Z tego powodu należy wypełnić w jednym półroczu naukowym tylko jedną stronę.

2. W rubryce „Wykaz lekcji“ zapisuje się oddzielnie każdy przedmiot wykładu, i oddzielnie ćwiczenia, lub repertorya, z tym przedmiotem połączone. W rubryce „liczba godzin w tygodniu“ uwidoczni się w odpowiedniej kolumnie ilość godzin, przeznaczonych na wykład, lub ćwiczenia i rysunki.

3. W wypisywaniu tytułów lekcji należy używać tychsamyh wyrazów, jakie są podane w planie naukowym, umieszczonym w Programie.

4. Wykaz lekcji w książce legitymacyjnej musi się jak najdokładniej zgadzać z wykazem na kartach wpisowych, potwierdzonych przez Dziekana Wydziału fachowego.

5. Po podpisie Sekretarza w rubryce „Potwierdzenie przyjęcia przez Rektorat,“ nie wolno w książce legitymacyjnej nic więcej dopisywać.

6. Książka legitymacyjna jest dokumentem publicznym, a przeto nie wolno słuchaczowi samowolnie czynić w niej poprawek, dodatków lub uwag, a tém mniej przemazywać lub skrobać.

Gdyby się okazała konieczna potrzeba jakiej zmiany, słuchacz ma się o to zgłosić do Dziekana Wydziału fachowego.

7. Powyższe przepisy tyczą się w zupełności także kart legitymacyjnych dla słuchaczy nadzwyczajnych.

8. W inny sposób sporządzone książki lub karty legitymacyjne nie będą przyjmowane w Rektoracie.

III. O uwolnieniu od czesnego.

1. Od całego czesnego mogą być uwolnieni.

a) Słuchacze, nowowstępujący do Szkoły Politechnicznej po

ukończeniu szkoły realnej lub gimnazjum, jeżeli zdali examin dojrzałości z odznaczeniem i otrzymali z pilności i obyczajów stopnie bardzo dobre.

- b) Słuchacze dawniejsi, lub przechodzący do Szkoły Politechnicznej z innych równorzędnych Instytutów technicznych, jeżeli w poprzedzającym półroczu otrzymali stopnie bardzo dobre z pilności i obyczajów, i okazali w naukach postęp dobry. Dla udowodnienia tego postępu należy się wykazać potwierdzeniem frekwencji ze wszystkich przedmiotów słuchanych i przedłożyć świadectwa examinów kursowych lub kolokwiów z postępowaniem przynajmniej dostatecznym ze wszystkich, a przynajmniej z główniejszych przedmiotów*), na które się słuchacz wpisał w półroczu upłynionem. Przy ocenieniu ogólnego postępu każde świadectwo będzie obliczone ilością punktów, zależną od liczby tygodniowej godzin wykładowych zdanego przedmiotu i od uzyskanego stopnia. Przytém liczy się jedną godzinę wykładu w tygodniu za punkt jeden, dwa trzy lub cztery, stosownie do uzyskanego przy examinie lub kolokwium stopnia dostatecznego, dobrego, bardzo dobrego lub celującego. Świadectwa z rysunków i ćwiczeń wchodzi w rachunek tylko z połową godzin przeznaczonych na nie w tygodniu.

Ogólny postęp uznaje się za dobry, jeżeli ilość punktów razem wzięta wynosi co najmniej 40.

Świadectw z przedmiotów powtórnie słuchanych, z których słuchacz już zdał examin w jednym z poprzednich półroczy z postępowaniem przynajmniej dobrym, nie będzie się uwzględniało.

W obydwóch wypadkach a) i b) potrzeba nadto udowodnić, że tak słuchacz sam, jako też jego rodzice są rzeczywiście ubodzy. Świadectwo ubóstwa, wydane przez urząd gminy, do której należy petent i jego rodzice, nie powinno być dawniejsze nad rok jeden.

2. Od połowy chesnego mogą być uwolnieni:

- a) Słuchacze, którzy warunkom wymienionym w ustępie poprzedzającym, uczynili zadość w przybliżeniu.

*) Przez główniejsze rozumie się te przedmioty, które w myśl §§. 2. i 3. przepisów examinacyjnych są przedmiotami examinów rządowych.

b) Słuchacze, którzy przerwali studia, wszelako nie dłużej nad jeden rok, jeżeli przed przerwą dopełnili warunków wymienionych w ustępie 1.

3. Pobieranie stypendyum nie uprawnia do uwolnienia od czesnego, wszelako można także stypendyatów uwolnić od całego lub połowy czesnego, jeżeli z uwagi na nieznaczność stypendyum podchodzą pod kategorye, wymienione w ustępach 1. i 2.

4. Chący uzyskać uwolnienie od całego lub połowy czesnego mają wręczyć Dziekanowi odpowiedniego Wydziału podanie, wystosowane do Kolegium Profesorów c. k. Szkoły Politechnicznej między 1. a 14 października w zimowym, a między 1. a 10. marca w letnim półroczu. Do podania należy dołączyć świadectwa potrzebne na zasadzie ustępów 1. i 2 i wymienić w niém, czy petent w półroczu ubiegłym był uwolniony od czesnego, czy też nie, jako też, czy pobiera jakie stypendyum.

5. Dziekan otrzymawszy podanie, oznacza bezpośrednio na karcie wpisowej, czy według jego mniemania prośba ma należyte uzasadnienie do uwolnienia od opłaty całego lub połowy czesnego.

6. Odpowiednio do tego tymczasowego orzeczenia, może nastąpić przyjęcie słuchacza na półroczu bez opłaty czesnego, lub za opłatą połowy czesnego, (względnie taxy laboratoryjnej).

7. Ostateczne załatwienie podań przez Kolegium Profesorów, przeciw któremu nie ma żadnego rekursu, nastąpi w ciągu miesiąca października, względnie marca, i jest ważne tylko na przeciąg jednego półroczu, dlatego należy wносить podania o uwolnienie na każde półroczu oddzielnie.

8. Po ogłoszeniu uchwały Kolegium Profesorów, dotyczącej uwolnień, petenci w razie przychylniej rezolucyi, mają obowiązek niezwłocznie przedłożyć w kancelaryi Rektoratu swoje książki legitymacyjne, celem zapisania w nich uzyskanego uwolnienia; w razie zaś odmownej odpowiedzi, mają najdalej w 14 dniach zapłacić tak czesne, jako też taxę laboratoryjną, lub uzupełnić zapłatę, uskuteczniłą tylko w połowie.

9. Po upływie tego terminu, Rektorat wykreśla z katalogów tych z pomiędzy namienionych w ustępie poprzedzającym słuchaczy, którzy do tego terminu nie złożyli należnych opłat, podaje spis wykreślonych do wiadomości Kolegium Profesorów, i ogłasza go na czarnej tablicy z uwagą, że ci słuchacze mimo to są ustawami obowiązani do złożenia zaległych opłat, i że się ich uiszcze-

nia żądać będzie w razie powtórnego zapisania się tych słuchaczy do c. k. Szkoły Politechnicznej.

10. Słuchacze, którzy nie wnieśli podania o uwolnienie od czasnego i tax laboratoryjnych, lub których podania, jako nieuzasadnione, przez Dziekana nie zostały uwzględnione, wnoszą te opłaty bezwarunkowo przy wpisie, a zatém najdalej po dzień 14. października w półroczu zimowém, a po dzień 10. marca w półroczu letniém.

11. Tesame przepisy tyczą się także uwolnienia od taxy laboratoryjnej.

IV. O pobieraniu stypendyum.

Słuchacz, pobierający stypendyum, może uzyskać od Rektora potwierdzenie kwitu na stypendyum tylko pod tym warunkiem, jeżeli z końcem półrocza wykaże się potwierdzeniem frekwencji ze wszystkich przedmiotów słuchanych i zda kolokwia lub examina z postępowaniem przynajmniej dostatecznym ze wszystkich, a przynajmniej z główniejszych przedmiotów, na które się wpisał w półroczu upłynioném.

Ogólny postępowanie uważa się za dobry, jeżeli ilość punktów razem wzięta wynosi co najmniej 40.

V. O potwierdzeniu frekwencji i widymowaniu książek i kart legitymacyjnych.

1. Frekwencją z odpowiednim stopniem pilności potwierdza się w ostatnich tygodniach półrocza naukowego.

2. Jeżeli z wykładem połączone są ćwiczenia lub rysunki, frekwencją potwierdza się oddzielnie z wykładu, a oddzielnie z ćwiczeń lub rysunków.

3. Słuchacze obowiązani są brać udział we wszystkich ćwiczeniach, jakie profesorowie uznają za potrzebne urządzić. Słuchacze nie biorący w nich udziału, albo okazujący w swoich odpowiedziach lub wypracowaniach, że z wykładu nie odnieśli dostatecznej korzyści, nie otrzymają potwierdzenia frekwencji z tego przedmiotu.

4. Chcący zdawać examina kursowy lub kolokwium, musi mieć potwierdzoną frekwencją tak z wykładu, jakoteż z ćwiczeń i rysunków.

5. Kurs (rok naukowy) tylko wówczas poczytuje się za ważny, jeżeli obejmuje przynajmniej 10 godzin wykładu, lub odpowiednią ilość godzin ćwiczeń albo rysunków.

Ważność kursu stwierdza (zawidymuje) z końcem półrocza naukowego Dziekan swoim podpisem w książce lub karcie legitymacyjnej.

W tych zaś wypadkach, w których examina kursowe nie mógł się odbyć w témsamém półroczu, lub też jeżeli z jakichkolwiek powodów potwierdzenie frekwencyi nie mogło nastąpić w terminie przepisany, tę widymacyą można uzyskać w następującém półroczu, jednakże nie później, jak do końca pierwszego miesiąca półrocza następującego.

Późniejsze zgłoszenie się o widymacyą tylko wyjątkowo będzie mogło być uwzględnione przez Kolegium Profesorów, na prośbę pisemną z podaniem powodów zwłoki.

PRZEPISY

o examinach i świadectwach w Szkołach Politechnicznych.

(Rozporządzenie c. k. Ministerstwa Wyznań i Oświecenia
z dnia 12. lipca 1878. p. l. 10.951).

A. Examina rządowe.

§. 1.

W celu doświadczenia nabytej przez uczniów Szkoły Politechnicznej biegłości w umiejętnościach technicznych ich zawodu, odbywać się będą examina rządowe, a mianowicie:

Pierwszy czyli ogólny z nauk przygotowawczych;

drugi czyli examina fachowy z przedmiotów należących do obranego specjalnie zawodu technicznego.

§. 2.

Przedmiotami pierwszego (ogólnego) egzaminu rządowego są:

a) Na Wydziale Inżynierii:

Matematyka (I. i II. kurs), geometria wykreślna, fizyka ogólna i techniczna, mechanika (statyka, dynamika, nauka o sprężystości i wytrzymałości, hydraulika), rysunki wolnорęczne (I. i II. kurs).

b) Na Wydziale Budownictwa lądowego:

Matematyka (I. kurs), geometria wykreślna, fizyka ogólna i techniczna, mechanika (statyka, dynamika, nauka o sprężystości i wytrzymałości), rysunki architektoniczne, geodezyja niższa, rysunki wolnорęczne (I. i II. kurs).

c) Na Wydziale Budowy maszyn :

Matematyka (I. i II. kurs), geometrya wykreslna, fizyka ogólna i techniczna, mechanika (statyka, dynamika, nauka o sprężystości i wytrzymałości, hydraulika), rysunki wolnoręczne (I. i II. kurs).

d) Na Wydziale Chemii technicznej :

Matematyka (I. kurs), fizyka ogólna i techniczna, mineralogia, chemia ogólna, mineralna i organiczna, encyklopedia mechaniki i nauki o maszynach.

§. 3.

Przedmiotami drugiego egzaminu rządowego są :

a) Na Wydziale Inżynieryi :

Geologia (I. i II. kurs), encyklopedia maszyn, encyklopedia chemii mineralnej i organicznej, geodezya niższa i wyższa, mechanika budownicza, budownictwo lądowe (nauka o materiałach budowlanych i o konstrukcjach budowniczych, architektura kolejowa), budowa dróg i roboty wodne, budowa mostów i kolei żelaznych, ustawy budownicze i kolejowe, buchalterya.

b) Na Wydziale Budownictwa lądowego :

Geologia I. kurs (petrografia), mechanika budownicza, encyklopedia nauk inżynierskich, encyklopedia maszyn, ustawy budownicze, historia architektury, encyklopedia chemii mineralnej i organicznej, rysunki ornamentalne i modelowanie, budownictwo lądowe (nauka o materiałach budowlanych i o konstrukcjach budowniczych), architektura.

c) Na Wydziale Budowy maszyn :

Geodezya niższa, encyklopedia budownictwa lądowego, encyklopedia nauk inżynierskich, encyklopedia chemii mineralnej i organicznej, technologia mechaniczna, teoria maszyn, budowa maszyn, buchalterya.

d) Na Wydziale Chemii technicznej :

Towaroznawstwo, encyklopedia budownictwa lądowego, chemia analityczna, technologia chemiczna i chemia rolnicza.

§. 4.

Przy pierwszym (ogólnym) egzaminie rządowym, komisya uwzględni wyniki zdanych przez kandydata egzaminów kursowych. Komisya może uwolnić kandydata od egzaminu z tych przedmiotów, z których kandydat przy egzaminie kursowym uzyskał postępowanie „dobre” lub lepsze.

Jeżeli kandydat uzyskał taką notę ze wszystkich przedmiotów, w takim razie może być zupełnie uwolniony od egzaminu. Wszelako komisya egzaminacyjna ma prawo zażądać od kandydata zdania egzaminu z jednego lub ze wszystkich przedmiotów, pomimo przedłożenia świadectw egzaminu kursowego.

§. 5.

Znajomość niektórych nauk drugiego egzaminu rządowego należy udowodnić świadectwami egzaminu kursowego, które to świadectwa mają być uzyskane przed zgłoszeniem się do drugiego egzaminu rządowego, a mianowicie:

a) Na Wydziale Inżynieryi:

Z geologii (I. i II. kurs), mechaniki budowniczej, encyklopedyi machin, encyklopedyi chemii mineralnej i organicznej, buchalteryi, ustaw budowniczych i kolejowych.

b) Na Wydziale Budownictwa lądowego:

Z geologii I. kurs (petrografii); mechaniki budowniczej, encyklopedyi nauk inżynierskich, encyklopedyi machin, ustaw budowniczych, historii architektury, encyklopedyi chemii mineralnej i organicznej, rysunków ornamentalnych i modelowania.

c) Na Wydziale Budowy machin:

Z encyklopedyi budownictwa lądowego, encyklopedyi nauk inżynierskich, geodezyi niższej, encyklopedyi chemii mineralnej i organicznej, buchalteryi.

d) Na Wydziale Chemii technicznej:

Z towaroznawstwa i encyklopedyi budownictwa lądowego.

Pierwszy (ogólny) egzamin rządowy.

§. 6.

Przy pierwszym (ogólnym) egzaminie rządowym sprawują urząd egzaminatorów profesorowie, a według potrzeby także docenci

Szkoły Politechnicznej, wykładający te przedmioty, z których ma się odbywać examina.

Kierownictwo examinu należy do Dziekana, a w razie przeszkody do jego poprzednika w urzędzie (Prodziekana) tego Wydziału, do którego examinand należy.

Przewodniczący ma prawo, lecz nie obowiązek, z każdego przedmiotu zadawać kandydatowi pytania. Jeżeli do tego samego przedmiotu ustanowionych jest dwóch lub więcej egzaminatorów, wówczas zasiadają oni kolejno przy examinie.

§. 7.

Według potrzeby Minister Oświecenia ustanawia nadzwyczajnych egzaminatorów na wniosek podany przez Kolegium Profesorów bądź z własnej inicjatywy, bądź w skutek polecenia ministerjalnego. Egzaminatorowie nadzwyczajni zasiadają przy examinach na przemianę ze zwyczajnymi.

§. 8.

Minister Oświecenia może do examinów wydelegować komisarzy rządowych, którym przysługuje prawo zadawania pytań.

§. 9.

Do pierwszego (ogólnego) examinu rządowego przystępuje się z końcem czwartego, lub w ciągu piątego półrocza.

Terminem zwyczajnym tego examinu są ostatnie tygodnie półrocza letniego i pierwsze tygodnie półrocza zimowego, terminem nadzwyczajnym zaś ostatni tydzień półrocza zimowego.

W terminie nadzwyczajnym tylko tacy kandydaci mogą być przypuszczeni do examinu, których reprobowano przy examinie, odbytym w terminie lipcowym lub październikowym, i którym nieznaczono dłuższej zwłoki do powtórzenia examinu.

Wyjątkowo przypuści się do ogólnego examinu w tym terminie także takich kandydatów, którzy w czasie przepisany zgłosili się do examinu w terminie październikowym, lecz bez własnej winy nie mogli w tym terminie przystąpić do examinu. Wszelako tacy kandydaci mają usprawiedliwić przed examinem swoją nieobecność w terminie przepisany, i upraszać o przypuszczenie do examinu w terminie nadzwyczajnym. Na takie wyjątkowe przypuszczenie do examinu w terminie nadzwyczajnym

może zezwolić tylko Minister Oświecenia na wniosek Kolegium Profesorów, podany w porozumieniu z Dziekanem dotyczącego Wydziału.

Jeżeli Kolegium Profesorów i Dziekan zgodnie się oświadczą przeciw przypuszczeniu, w takim razie odmawia się prośbie kandydata, któremu przeciw takiemu orzeczeniu nie przysługuje prawo rekursu.

Co do sposobów postępowania w razie innych podobnych a wyjątkowych przypuszczeń do examinu, mają być odpowiednio zastosowane postanowienia reskryptu ministeryalnego z dnia 31. października 1877. l. 9087 (Dz. rozp. min. nr. 28).

§. 10.

Do zdawania pierwszego examinu rządowego kandydat powinien się zgłosić w tej Szkole Politechnicznej, w której w owym czasie jest immatrykulowany.

§. 11.

O przypuszczenie do pierwszego examinu rządowego kandydat ma wnieść pisemną prośbę do Dziekana swego Wydziału, załączając potrzebne dowody.

Tymi dowodami są:

1. Karta immatrykulacji.
2. Świadectwo examinu dojrzałości lub dokument zastępujący miejsce tego świadectwa.
3. Książka legitymacyjna, a względnie dowód, że kandydat przynajmniej przez cztery półrocza był wpisany jako słuchacz zwyczajny Szkoły Politechnicznej albo zakładu jej równorzędnego, i że na wszystkie przy pierwszym examinie rządowym wyznaczone przedmioty uczęszczał. Kandydat z Wydziału Chemii technicznej udowodni nadto, że uczęszczał na wykłady chemii analitycznej, i przynajmniej przez dwa półrocza pracował w laboratorium z odpowiednim skutkiem.

Oprócz tego kandydat ma przedłożyć w formie należycie uwierzytelnionej prace rysunkowe i inne, przepisane planem nauk dla dotyczącego Wydziału a względnie udowodnić, iż sam je wykonał.

Wszystkie powyższe dokumenta należy przedłożyć w oryginale i podczas examinu muszą się one znajdować w sali examinowej.

§. 12.

Do ogólnych examinów rządowych, mających się odbyć w terminie lipcowym, należy się zgłaszać w czasie od 15. maja do 15. czerwca, do examinów zaś mających się odbywać w terminie październikowym, należy się zgłaszać w miesiącu lipcu.

Kandydaci reprobowani w jednym z powyższych terminów, a którzy chcą być znowu przypuszczeni do pierwszego examinu rządowego w terminie nadzwyczajnym, mają wnieść prośbę o to przynajmniej trzy tygodnie przed upływem półrocza zimowego.

§. 13.

Dziekan rozpatruje prośbę i załączniki, a jeżeli nie zachodzą żadne przeszkody co do przypuszczenia do examinu, pisze zezwolenie na wniesioném podaniu.

§. 14.

W razie nieznacznych wątpliwości, któreby kandydat mógł niezwłocznie sam usunąć, należy kandydatowi udzielić odpowiednich wskazówek, w wypadkach zaś wątpliwych należy rzecz przedłożyć Kolegium Profesorów do rozstrzygnięcia.

Jeżeli Kolegium Profesorów odmówi kandydatowi przypuszczenia do pierwszego examinu rządowego, wolno kandydatowi odwołać się do Ministerstwa Oświecenia.

§. 15.

Po zamknięciu terminu zgłoszeń Dziekan ułoży wykaz abecedłowy kandydatów, którzy mają być przypuszczeni do examinu.

§. 16.

Dziekani oceniają wspólnie według ilości examinatorów, ażali bez znacznego uszczerbku dla wykładów wystarczy ustanowienie jednej komisji, lub też czy potrzeba będzie ustanowić dwie lub więcej komisji specjalnych jednocześnie examiniujących, a ewentualnie powołać także examinatorów nadzwyczajnych (§. 7.)

W ostatnim wypadku Dziekani oznajmiją o tém Kolegium Profesorów, celem przedłożenia Ministerstwu odpowiednich w tej mierze wniosków.

Dziekani układają wspólnie ilość dni examinowych i w wykazie kandydatów dopisują dzień, w którym kandydat ma przy-

stąpić do egzaminu, w razie zaś, jeżeli ustanowiono dwie lub więcej komisji egzaminacyjnych, dopisują także numer komisji, do której każdy z kandydatów ma się zgłosić, i nazwisko kandydata.

Dziekani ogłaszają pomieniony wykaz na czarnej tablicy, a w razie potrzeby ogłaszają go także w salach wykładowych.

Drugi egzamin rządowy.

(Egzamin fachowy).

§. 17.

Do odbywania egzaminów fachowych ustanawia Minister Oświecenia przy każdej Szkole Politechnicznej osobne komisje egzaminacyjne dla każdego Wydziału, a to na wniosek Kolegium Profeserów.

§. 18.

Komisja składa się z prezesa i stosownie do okoliczności z jednego lub dwóch zastępców prezesa (wiceprezesów), tudzież z tylu komisarzy egzaminacyjnych, ilu ich wymaga potrzeba ze względu na ilość kandydatów i na konieczność częstszej zmiany w zwoływaniu komisji specjalnych.

Prezes, mianowani zastępcy i komisarze egzaminacyjni stanowią komisją główną.

Z pomiędzy nich prezes według własnego zdania ustanawia komisje do poszczególnych aktów egzaminu (komisje specjalne).

§. 19.

Na komisarzy egzaminacyjnych należy wybierać przedewszystkiem profesorów i docentów dotyczącej Szkoły Politechnicznej, tudzież znakomych mężów fachowych, nie należących do grona profesorów Szkoły Politechnicznej.

Każdy profesor lub urzędnik, powołany do sprawowania tych czynności, jest obowiązany do ich przyjęcia.

§. 20.

Prezes i jego zastępcy są zarazem egzaminatorami. W razie przeszkody zastępuje prezesa wiceprezes, wiceprezesa zaś najstarszy w służbie z obecnych członków komisji egzaminacyjnej.

§. 21.

Do examinu fachowego można przystąpić dopiero w ostatnich tygodniach ostatniego półrocza, przepisanego planem nauk dla dotyczącego Wydziału.

§. 22.

Examina fachowe nie odbywają się w pewnych terminach, lecz można je zdawać w ciągu całego roku naukowego z wyjątkiem feryi jesiennych i tych feryi, które wśród roku naukowego przypadają.

§. 23.

Kandydat może zdawać examin fachowy przed jakąkolwiek komisją examinacyjną.

Wszelako kandydat reprobowany może powtórzyć examin tylko przed komisją téj Szkoły Politechnicznej, w której go reprobowano.

§. 24.

O przypuszczenie do drugiego examinu rządowego (fachowego) kandydat powinien wnieść pisemną prośbę do prezesa dotyczącej komisji, załączając potrzebne dokumenta.

Dokumentami tymi są:

1. Książka legitymacyjna, a względnie dowód, że kandydat
a) od czasu zdanego z dobrym skutkiem pierwszego examinu rządowego był wpisany jako słuchacz zwyczajny Szkoły Politechnicznej przez sześć lub przez cztery półrocza, stosownie do tego, czy uczęszczał na Wydział Inżynieryi lub Budownictwa, czy też na Wydział Budowy machin lub Chemii technicznej;
- b) uczęszczał na wszystkie dla dotyczącego Wydziału przepisane wykłady.

2. Świadectwo zdanego pierwszego examinu rządowego, a względnie certyfikat zastępujący miejsce tego świadectwa (§. 37.)

3. Świadectwo postępu z przedmiotów przepisanych §. 5.

Prócz tego kandydat ma przedłożyć należycie uwierzytelnione prace naukowe i inne, a względnie udowodnić, iż sam je wykonał.

Powyższe dokumenta muszą być przedłożone w oryginale i podczas examinu muszą być przystępne komisji.

§. 25.

Prezes wyznacza termin examinów w każdym wypadku z osobna.

Prezes ma się jednak pospolicie trzymać tego porządku, w jakim kandydaci zgłaszali się do examinu.

§. 26.

Jeżeli prezes odmówi kandydatowi przypuszczenia do drugiego examinu rządowego, natenczas kandydatowi przysługuje prawo odwołania się do Ministerstwa Oświecenia,

§. 27.

Examin fachowy składa się z examinu praktycznego i teoretycznego. Pierwszy powinien się odbyć przed drugim.

Przy examinie praktycznym, kandydaci Wydziału Inżynieryi, Budownictwa i Budowy machin mają wypracować elaborat na zadany temat; na Wydziale Chemii technicznej zaś mają wykonać pracę chemiczno-techniczną.

Tematy przy examinie praktycznym należy tak wybierać, aby kandydatom podać sposobność do okazania biegłości we wszystkich głównych przedmiotach examinu.

Tematy mające być zadane układa komisya examuracyjna, przeznaczając oraz examinatora, pod którego nadzorem kandydat ma wypracować elaborat.

Wypracowanie elaboratu ma być uskutecznione w lokalnościach Szkoły Politechnicznej i w czasie nie przekraczającym ośmiu dni.

Jeżeli kandydat przy examinie praktycznym odpowiedział wymaganiom prawnym, o czém orzeka komisya, natenczas przypuści się go do examinu teoretycznego. Jeżeli zaś kandydat nie uczynił zadość tym wymaganiom, w takim razie ma ponownie przystąpić do examinu praktycznego w terminie, który mu komisya wyznaczy.

§. 28.

Przy drugim examinie rządowym można uwzględnić przedłożone świadectwa examinów kursowych, jeżeli świadectwa zawierają postęp „dobry“ lub lepszy.

Atoli examin praktyczny należy zdawać w całym zakresie, a tylko examin teoretyczny może być skrócony na zasadzie do-
brych świadectw z examinów kursowych.

Przepisy wspólne odnoszące się do obudwu examinów rządowych.

§. 29.

Każdy kandydat jest obowiązany stawić się do examinu tego dnia, który mu wyznaczono. Jeżeli zaś nie przybędzie na termin, poniesie wynikającą stąd szkodę.

Wszyscy kandydaci, którym tensam dzień wyznaczono do zdawania examinu, powinni dnia tego przybyć przed rozpoczęciem examinu i pozostać aż do jego ukończenia.

§. 30.

Zamiana dni examinowych pomiędzy dwoma lub kilkoma kandydatami może nastąpić tylko za zezwoleniem przewodniczącego (Dziekana, prezesa), atoli w razie ustanowienia dwóch komisji specjalnych może być zamiana dozwolona tylko pod tym warunkiem, jeżeli to nie pociąga za sobą także zmiany oddziału komisji, przeznaczonego poprzód dla kandydatów.

§. 31.

Examina z poszczególnych przedmiotów odbywają się ustnie, a stosownie do przedmiotu także pisemnie (graficznie) pod nadzorem. Przy examinie pisemnym (graficznym) komisja examinacyjna ma prawo uwzględnić odpowiednio także przedłożone elaboraty z czasu studyów kandydata, z zachowaniem jednak wszelkich ostrożności przeciw podsuwaniu obcej pracy. Podczas trwania examinu ustnego mają być obecni przewodniczący tudzież większość examinatorów.

Równocześnie można examinować tylko dwóch kandydatów.

Examin ustny z jednego przedmiotu może trwać najdłużej godzinę.

§. 32.

Examina ustne odbywają się publicznie. Przewodniczący komisji examinacyjnej powinni zarządzić co należy, aby zapobiec naruszeniu spokoju i porządku, coby uchybiało godności i ważności aktu, lub niekorzystnie wpływało na swobodę umysłu kandydatów. Przewodniczący powinni wydalić naruszającego spokój, a w razie potrzeby zarządzić nawet opróżnienie sali, w której się examina odbywa.

§. 33.

Przy obradach i głosowaniu komisji nad wynikiem odbytego egzaminu jawność jest wykluczona.

Komisja roztrząsa naprzód całkowity wynik egzaminu, a po objawieniu zdania przez każdego z egzaminatorów, czy egzamin ze swego przedmiotu uznaje za udany, czy też nie, komisja orzeka, czy kandydat jest aprobowany, czy reprobowany.

Żaden egzamin rządowy nie może być uważany za udany, przy którym kandydat choćby z jednego przedmiotu (§. 34.) nie odpowiedział wymaganiom prawnym. Jeżeli kandydat nie odpowie z kilku przedmiotów, komisja orzeka głosowaniem o terminie, przed upływem którego kandydat nie może być przypuszczony do powtórzenia egzaminu rządowego.

Wynik egzaminu z poszczególnych nauk oznacza się notami: „celujący“, „bardzo dobry“, „dobry“, „dostateczny“ i „niedostateczny“, który to wynik egzaminator zapisuje w osobnym protokole, przyczem także uwzględnia się odpowiedź na pytania, zadawane przez przewodniczącego lub komisarza rządowego (§. 8).

Na zasadzie oceny wyników egzaminu z poszczególnych przedmiotów komisja orzeka ostateczną notę, czy kandydat okazał się przez zdany egzamin jako „uzdolniony“, czy też „znamienicie uzdolniony“ i przytém uwzględnia się także noty, uzyskane przy egzaminach kursowych.

§. 34.

Jeżeli kandydat tylko w jednym przedmiocie nie odpowiedział wymaganiom prawnym, wówczas może być przypuszczony do poprawienia nieudanego egzaminu z tego przedmiotu po upływie terminu dwumiesięcznego.

Jeżeli przy tym egzaminie otrzyma znowu notę „niedostateczną“, może być ponownie przypuszczony do poprawienia egzaminu po upływie czterech miesięcy.

Każdy taki egzamin poprawczy musi się odbywać w ustawicznej obecności przewodniczącego dotyczącej komisji egzaminacyjnej, a w razie interwencji komisarza rządowego przy pierwszym egzaminie (§. 8.), także w obecności tegoż komisarza.

§. 35.

Jeżeli kandydat z kilku przedmiotów nie odpowiedział wymaganiom prawnym, natenczas może być przypuszczony tylko do powtórzenia całego egzaminu, którego termin oznaczy komisja.

Termin powtórzenia nieudałego w lipcu lub październiku ogólnego egzaminu rządowego może byćznaczony albo na najbliższy termin nadzwyczajny (koniec półrocza zimowego), albo na najbliższy termin lipcowy; termin zaś powtórzenia nieudałego w terminie nadzwyczajnym (koniec półrocza zimowego) pierwszego egzaminu rządowego może byćznaczony albo w najbliższym terminie zwyczajnym, lub też w najbliższym terminie nadzwyczajnym.

Jeżeli kandydat także przy tém powtórzeniu chociażby w jednym przedmiocie nie odpowiedział wymaganiom prawnym, to również może być przypuszczony tylko do ponownego powtórzenia całego egzaminu.

§. 36.

Jeżeli kandydata reprobowano na cały rok przy pierwszym egzaminie rządowym, w takim razie wolno komisji wskazać te przedmioty, na których wykład lub ćwiczenia kandydat ma uczęszczać w ciągu roku.

§. 37.

Ostateczny wynik egzaminu ogłasza się publicznie natychmiast po ukończeniu obrad, zapisuje się go w książce legitymacyjnej kandydata i stwierdza pieczęcią akademicką, a w razie reprobowania kandydata dopisuje się także termin powtórzenia nieudałego egzaminu i inne na reprobowanego nałożone warunki przypuszczenia do ponownego egzaminu.

Po zdaniu z pomyślnym skutkiem egzaminów wydaje się świadectwo egzaminów rządowych. Jeżeli komisja uwolniła kandydata zupełnie albo z wyjątkiem jednego przedmiotu od pierwszego egzaminu rządowego (§. 4.), w takim razie zamiast świadectwa z tego egzaminu wydaje się kandydatowi certyfikat, stwierdzający tę okoliczność.

§. 38.

Świadectwo egzaminu rządowego jak również certyfikaty zastępujące świadectwo pierwszego egzaminu rządowego mają zawierać, oprócz rodowodu kandydata i skreślenia toku odbytych nauk, tudzież, w razie zdania egzaminu, daty tego egzaminu, także noty egzaminów kursowych, jakie kandydatowi zostały policzone, jak również te noty, które kandydat uzyskał z reszty przedmiotów egzaminu; w świadectwie egzaminu fachowego ma być uwidocziony

także wynik egzaminu praktycznego, a obadwa świadectwa muszą zawierać notę ostateczną.

Świadectwa odbytych egzaminów wydaje się jedynie w tym języku, jaki jest wykładowym w dotyczącej Szkole Politechnicznej.

§. 39.

Jeżeli słuchacz przed udalym pierwszym egzaminem rządowym uczęszczał na wykłady lub ćwiczenia, które planem nauk dla dotyczącego Wydziału należą do kursów wyższych niż czwartego, natenczas te przedmioty (wyjąwszy przypadek przewidziany dla chemików w §. 11. punkt 3.) mogą mu być tylko w takim razie policzone dla przypuszczenia go do drugiego egzaminu rządowego, jeżeli w najbliższym terminie nadzwyczajnym zdał pierwszy egzamin rządowy z pomyślnym skutkiem.

§. 40.

Przeciwko orzeczeniu komisji względem wyznaczenia terminu do powtórzenia egzaminu rządowego nie ma rekursu.

§. 41.

Jeżeli ktoś podstępem uzyskał przypuszczenie do egzaminu rządowego, a w szczególności, jeżeli reprobowany kandydat podstępnym sposobem wyłudził przypuszczenie do powtórzenia egzaminu przed terminem przepisany lub przed inną, a nie kompetentną komisją, albo w ogóle obszedł niniejsze przepisy, natenczas nie tylko uważa się za nieważny taki egzamin, choćby z pomyślnym skutkiem zdany, lecz pominąwszy skutki, wpływające z ustaw karnych, kandydat, jeżeli jest jeszcze akademikiem, może być wykluczony ze wszystkich Szkół Politechnicznych na pewien czas lub na zawsze.

§. 42.

Każdy kandydat zgłaszający się do egzaminu, jest obowiązany przed przystąpieniem do egzaminu zapłacić taxę, którą się ustanawia w wysokości dziesięciu zł. w. a. za każdy ogólny egzamin rządowy, w wysokości zaś dwudziestu zł. w. a. za każdy egzamin fachowy.

Taxę i kwotę na stępel świadectwa opłaca się przy pierwszym egzaminie rządowym na ręce Dziekana, przy drugim egzaminie rządowym na ręce prezesa komisji egzaminacyjnej za odpo-

wiedném pokwitowaniem. Do zapłacenia całej tacy są obowiązani także i ci słuchacze, którzy na zasadzie pomyslnych examínów kursowych zostali częściowo lub w całości uwolnieni od examínów rządowych.

§. 43.

Kto na 24 godzin przed terminem examínowym nie zapłaci tacy lub się nie wykaże należącém się mu uwolnieniem od tacy, ten nie będzie przypuszczony do examínu.

§. 44.

Każdy słuchacz zwyczajny Szkoły Politechnicznej, uwolniony od opłaty całego lub połowy czesnego w tém półroczu, w którym przystępuje do examínu rządowego, uzyskuje témsamém także uwolnienie od całej lub od połowy tacy examínowej.

U słuchaczy, przystępujących do examínu w pierwszych czterech tygodniach półroczu, uwzględnia się w téj mierze także uwolnienie od opłaty czesnego uzyskane w poprzedniém półroczu.

Słuchacz uwolniony od opłaty czesnego w ostatniém półroczu swoich studyów akademickich, zyskuje zarazem uwolnienie od tacy za examín fachowy, jeżeli do niego przystępuje w ciągu następnego roku naukowego.

Za examín fachowy w późniejszym czasie zdawany opłaca się bezwzględnie należne tacy.

§. 45.

Wszelkie z jakiegokolwiek tytułu uzyskane uwolnienie od tacy traci ważność przy powtórzeniu examínów.

§. 46.

Z końcem każdego półroczu rozdziela się tacy w równych częściach pomiędzy examinatorów; atoli przewodniczący i ten profesor, który kieruje examinem praktycznym, biorą po dwie części.

B. Examina kursowe.

§. 47.

Istniejące examina kursowe celem uzyskania świadectwa z poszczególnych przedmiotów odbywają się publicznie pod nadzorem Dziekana tego Wydziału, do którego examinand uczęszcza.

W razie przeszkody zastępuje Dziekana w czynności nadzoru zastępca jego (Prodziekan).

§. 48.

Pomienione examina mają się odbywać zaraz po ukończeniu wykładów. Wyjątkowo można za zezwoleniem Rektora zdawać te examina z początkiem następnego roku naukowego po koniec października za opłatą taxy w kwocie pięciu zł. w. a.

Do tegosamego terminu i po dopełnieniu wymienionych wyżej warunków examini nieudały może być raz powtórzony*).

§. 49.

Przy ocenieniu wyniku examinu służą za miarę nie tylko postępy okazane przy ustnym lub pisemnym examinie, ale także postępy udowodnione pracami w salach konstrukcyjnych i laboratoryach, tudzież uwierzytelnionymi pracami domowymi. Ze wszystkich przedmiotów, które nie ograniczają się na same ćwiczenia, należy przedsięwziąć ustny examini dla ocenienia postępu, a wynik examinu uwidocznic w świadectwie.

Postęp wyraża się notami: „celujący“, „bardzo dobry“, „dobry“, „dostateczny“ i „niedostateczny“.

§. 50.

Z przedmiotów drugiego examinu rządowego w każdym Wydziale (§. 3.) nikt nie może zdawać examiniów kursowych, dopokąd nie zda pierwszego examinu rządowego lub examiniów kursowych z poszczególnych przedmiotów pierwszego examinu rządowego, a to z postępem przynajmniej dostatecznym.

Kto chce być przypuszczonym do examinu kursowego z końcowych przedmiotów na każdym Wydziale t. j. z budowy dróg

*) Do examiniów kursowych w terminie późniejszym może przypuścić jedynie c. k. Ministerstwo Wyznań i Oświecenia na prośbę, wniesioną za pośrednictwem Rektoratu najpóźniej 14. października, lub w ciągu stycznia, stosownie do tego, czy słuchacz chce przystąpić do tego examinu kursowego z końcem następnego półrocza zimowego, czy też z końcem następnego półrocza letniego. (Rozporządzenie c. k. Ministerstwa W. i O. z dnia 17. czerwca 1885. p. l. 3483).

Nadto c. k. Ministerstwo postanowiło reskryptem z dnia 29. marca 1888. p. l. 5855. nie zezwalać na przypuszczenie do zaległych examiniów z tych przedmiotów, na które słuchacz uszczęzczał dawniej niż przed rokiem, a których znajomość nie jest wymaganą przed przystąpieniem do drugiego examinu rządowego.

i robót wodnych, budowy mostów i kolei żelaznych, budownictwa lądowego i architektury, teorii machin i budowy machin, chemii analitycznej, technologii chemicznej i chemii rolniczej, musi się prócz tego wykazać potwierdzeniem frekwencji ze wszystkich nauk, będących przedmiotami drugiego egzaminu rządowego w dotyczącym Wydziale *).

§. 51.

W absolutorjach wypisuje się poszczególne nauki w takim samym porządku, w jakim umieszczone są w planie nauk odpowiednich Wydziałów; w rubryce „Postęp“ należy w każdym razie umieścić uzyskaną notę postępu, jeżeli zaś słuchacz nie zdawał egzaminów, uwidocznic to wyraźnie w téjże rubryce słowami „Nie udowodniony“.

Prócz tego należy po przedmiotach czwartego półrocza w sposób wyrazisty umieścić uwagę w drukowanych blankietach, z którejby powziąć było można, czy abiturjent zdawał, czy nie, pierwszy egzamin rządowy, lub równoważne examina kursowe.

*) Rozporządzeniem c. k. Ministerstwa W. i O. z dnia 12. lutego 1879. l. 905 zezwolono na przypuszczenie do egzaminu kursowego z któregokolwiek z przedmiotów końcowych, wymienionych w drugim ustępie tego §., jeżeli się słuchacz wykaże potwierdzeniem frekwencji tylko z tych nauk, które podług planu nauk dotyczącego Wydziału ten przedmiot wyprzedzają lub na ten sam rok przypadają.

Na podstawie Najwyższego postanowienia z dnia 9. lipca 1889, Jego Excelencya Pan Minister Wyznań i Oświecenia rozporządził reskryptem z dnia 15. lipca 1889. p. l. 14.328, ażeby słuchaczy c. k. Szkoły Politechnicznej, sposobiących się do wstąpienia do Akademii górniczej, przypuszczano do examinów kursowych z ominięciem warunków zawartych w §. 50. przepisów examinacyjnych z dnia 12. lipca 1878., a to z tych przedmiotów, z których muszą przedłożyć świadectwa, celem uzyskania przyjęcia do szkół fachowych Akademij górniczych w Leoben i Przybramie.

Dla zapobieżenia zaś możebnym nadużyciom z świadectwami, mającymi się wydawać słuchaczom przygotowawczego kursu górniczego, każde świadectwo, wydane z ominięciem postanowień §. 50. przepisów examinacyjnych, będzie opatrzone następującą uwagą:

„Niniejsze świadectwo wydano panu w celu ewentualnego przyjęcia go jako słuchacza zwyczajnego do szkół fachowych Akademij górniczych w Leoben i Przybramie; to świadectwo jest przeto ważne tylko na cel powyższy.“

SPIS WYKŁADÓW.

I. Nauki matematyczne.

I. Matematyka kurs I.

Profesor: **Dr. Placyd Dziwiński.**

(Tygodniowo 6 godzin wykładu i 3 godziny ćwiczeń w obudwu półroczach).

I. Zasady analizy wyższej. *a)* Wstęp do analizy: Teorya działań. Szeregi i iloczyny nieskończone. Równania algebraiczne. Wyznaczniki i sposoby rugowania. Ilości zmienne i ich funkcye. *b)* Rachunek różniczkowy: Różniczki i pochodne funkcye jednéj i wielu zmiennych. Wzór Taylora i Maclaurin'a. Symbole nieoznaczone. Maxima i Minima. Styczność i krzywizna krzywych płaskich i przestrzennych. Styczność powierzchni. *c)* Rachunek całkowity: Całki określone i nieokreślone. Sposoby całkowania. Całki funkcyj wymiernych, algebraicznych i przestępnych. Przybliżone metody obliczania całek. Całki wielokrotne. Rektyfikacya i kwadratura linii krzywych. Kwadratura i kubatura powierzchni.

II. Geometrya analityczna. *a)* Układy spólrzędnych na płaszczyźnie i w przestrzeni. Wzory trygonometrii płaskiej i sferycznej. Punkt, prosta i płaszczyzna. Miejsca geometryczne. *b)* Spólrzędne jednorodne. Stosunek podwójnego podziału i inwolucyja. Teorya krzywych i powierzchni drugiego stopnia.

2. Teorya krzywych i powierzchni algebraicznych.

Profesor: **Dr. Placyd Dziwiński.**

(Tygodniowo 2 godziny wykładu w obudwu półroczach).

a) Teorya krzywych algebraicznych. Rząd i klasa krzywej. Punkta osobliwe, krzywa Hesse'go. Krzywe biegunowe. Teorya

asymptot. Rodzaj krzywój. Krzywe rodzaju 0. Krzywe trzeciego i czwartego stopnia.

b) Teorya powierzchni algebraicznych. Rząd i klasa powierzchni. Punkta osobliwe, powierzchnia Hesse'go. Powierzchnie stopnia trzeciego. Powierzchnia Steiner'a. Powierzchnie Kummer'a.

3. Matematyka kurs II.

Profesor: **Dr. Władysław Zajączkowski.**

(Tygodniowo 5 godzin wykładu i 2 godziny ćwiczeń w obudwu półroczach).

I. Analiza wyższa. a) Teorya całek określonych: Sposoby obliczania całek określonych. Całki określone wielokrotne. Całki Eulera. Całki i szeregi Fouriera. b) Teorya funkcji zmiennej urojonej: Różniczki i całki funkcji zespolonych. Ogólne własności funkcji analitycznych. c) Teorya równań różniczkowych: Formowanie równań różniczkowych. Teorya Jakobianu. Całkowanie równań różniczkowych zwyczajnych rzędu pierwszego i rzędów wyższych, osobliwie liniowych. Całkowanie układu równań różniczkowych zwyczajnych. Całkowanie równań różniczkowych cząstkowych rzędu pierwszego, liniowych i ogólnych z trzema zmiennymi. d) Zasady rachunku przemienności.

II. Teorya ogólna linii krzywych i powierzchni. a) Stycznosc i krzywizna krzywych skośnych i powierzchni. Powierzchnie prostokreslne. Powierzchnie drugiego rzędu. b) Linie krzywe na powierzchniach: Linie krzywiznowe, geodezyjne i asymptyczne. c) Kubatura i kwadratura powierzchni.

4. Geometria wykreślna.

Profesor: **Dr. Mieczysław Łazarski.**

(Tygodniowo 6 godzin wykładu, 12 godzin rysunków w obudwu półroczach).

A. Metody geometrii wykreślnej:

1. Rzuty środkowe. 2. Szeregi punktów i pęki promieni, jednokreslnosc pęków i szeregów. Teorya krzywych rzędu drugiego. 3. Kolineacya, podobienstwo, pokrewienstwo, involucya, przystawanie i symetria systemów płaskich. 4. Kolineacya i po-

krzewieństwo systemów przestrzennych. 5. Rzuty ortogonalne.
6. Axonometria.

B Teoria krzywych i powierzchni w ogóle.

1. Krzywe skośne i powierzchnie rozwijalne: *a*) Stożki i walce, krzywe skośne rzędu 3go i 4go; *b*) Linia śrubowa i powierzchnia śrubowa rozwijalna.

2. Teoria powierzchni skośnych: *a*) hyperboloida o jednej powłoce; *b*) paraboloida hyperboliczna, *c*) powierzchnie śrubowe skośne.

3. Teoria powierzchni rzędu 2go nieprostoliniowych: *a*) Kula; *b*) powierzchnie obrotowe rzędu 2go jako utwory kolineacyjne kuli; *c*) powierzchnie rzędu 2go trójosiowe, jako utwory pokrewne z powierzchniami obrotowymi rzędu 2go.

4. Teoria powierzchni obrotowych i obwiednic.

5. Konstrukcja cieni własnych i rzuconych, oraz linii różnego oświetlenia na powierzchniach.

5. Mechanika.

Profesor: Jan Nepomucen Franke.

(Tygodniowo 7 godzin wykładu w obu dwu półroczach).

Kinematyka punktu i układów sztywnych. Statyka i kinematyka punktu i układów sztywnych z uwzględnieniem metod analitycznych i wykreślnych. Teoria sprężystości i wytrzymałości belek prostych. Hydrostatyka i hydrodynamika.

6. Geodezja kurs I.

Profesor: *Vacat.*

(Tygodniowo 4 godziny wykładu i 4 godziny rysunków, nadto 3 godziny ćwiczeń w jednym dniu tygodnia w półroczu zimowym, i 8 godzin ćwiczeń w półroczu letnim).

Zakres geodezyi. Zasady teorii najmniejszych kwadratów. Najprostsze operacje miernictwa. Zdejmowanie mniejszych obszarów. Obrachowanie powierzchni. Dzielenie i komasacja gruntów. Geometryczne mierzenie wysokości. (Poziomowanie). Pomiar stoliczkiem mierniczym. Tryangulacja graficzna. Tachygrafometria. Pomiar przyrządami kątomierniczymi. Zasady miernictwa górniczego. Rysowanie planów. Wypracowanie zadań sekcjami.

7. Geodezya kurs II.

Profesor: *Vacat.*

(Tygodniowo 4 godziny wykładu w obudwu półroczach; oprócz tego 20-dniowe pomiary od dnia 1. do 20. lipca w celu wypracowania zadań).

Teorya najmniejszych kwadratów. Teorya dokładności w geodezyjnym oznaczeniu punktu. Poziomowanie ściśle. Różne metody mierzenia wysokości. Wyrównanie sieci wysokości. Tachymetrya. Wytarczanie łuków. Teorya instrumentów używanych w geodezyi wyższej. Tryangulacya. Obrachowanie sferyczne trójkątów. Wyrównanie sieci tryangulacyjnej. Rzędne sferyczne. Geodezya sferoidalna. Linia geodezyjna. Odchylenie pionu. Kartografia.

8. Astronomia sferyczna.

Profesor: *Vacat.*

(Tygodniowo 3 godziny wykładu w obudwu półroczach i 2 godziny ćwiczeń w półroczu letnim).

Pozorna kula nieba i jej obrót dzienny. Miara czasu. Paralaxa i refrakcyja. Aberacyja i paralaxa roczna. Średnie i pozorne miejsca gwiazd. Instrumenta astronomiczne. Wyznaczenie czasu. Wyznaczenie geograficznej szerokości. Wyznaczenie azymutu. Wyznaczenie różnicy długości.

II. Nauki przyrodnicze.

9. Fizyka ogólna i techniczna kurs I.

Profesor: *Vacat.*

(Tygodniowo 5 godzin wykładu w obudwu półroczach).

Wstęp do fizyki: O ruchu, sile i energii.

Mechaniczne własności materji.

Wiadomości z akustyki.

Nauka o promieniowaniu, z teoryą przyrządów optycznych.

10. Fizyka ogólna i techniczna_kurs II.

Profesor: *Vacat.*

(Tygodniowo 3 godziny wykładu w obudwu półroczach)

Teorya ciepła.

Elektryczność i magnetyzm.

II. Elektrotechnika.

Docent prywatny: **Frańciszek Dobrzyński.**

(Tygodniowo 1 godzina w półroczu zimowém).

a) Teorya maszyn dynamoelektrycznych i ich obliczenie.

(Tygodniowo 1 godzina w półroczu letniém).

b) Oświetlenie elektryczne i transmisye elektryczne.

12. Encyklopedia chemii.

Profesor: **Dr. August Freund.**

(Tygodniowo 3 godziny wykładu w obudwu półroczach).

Najważniejsze wiadomości z chemii nieorganicznej i organicznej.

13. Chemia ogólna.

Profesor: **Dr. August Freund.**

(Tygodniowo 7 godzin wykładu w półroczu zimowém).

Chemia ogólna nieorganiczna.

Wstęp do chemii nowoczesnej. Metaloidy i tychże związki.
Metale i tychże związki.

(Tygodniowo 7 godzin wykładu w półroczu letniém).

Chemia ogólna organiczna.

Chemia związków tłuszczowych. Związki sinowe. Związki aromatyczne. Krótki rys fito- i zoochemii.

14. Chemia analityczna.

Profesor: **Dr. August Freund.**

(Tygodniowo 1 godzina wykładu i 12 godzin ćwiczeń
w półroczu letniém).

Chemia analityczna jakościowa.

(Tygodniowo 1 godzina wykładu i 12 godzin ćwiczeń
w obudwu półroczach).

Chemia analityczna ilościowa.

15. Chemia rolnicza.

Docent prywatny i honorowany: **Dr. Roman Wawnikiewicz.**

(Tygodniowo 3 godziny wykładu w półroczu letniém).

Wytwarzanie materii organicznej w roślinach, jej przemiany, pokarmy roślinne.

Powstawanie gleby, jej własności fizyczne i chemiczne.

Nawozy, ich skład i działanie.

16. Mineralogia ogólna.

Profesor: **Julian Niedźwiedzki.**

(Tygodniowo 4 godziny wykładu i 1 godzina ćwiczeń w półroczu zimowém).

Nauka krystalografii, obejmująca także główne zasady obrachowania krystalograficznego. Własności fizyczne minerałów i metody dochodzenia tychże. Skład chemiczny minerałów. Systematyka mineralogiczna.

17. Mineralogia szczegółowa.

Profesor: **Julian Niedźwiedzki.**

(Tygodniowo 3 godziny wykładu i 2 godziny ćwiczeń w półroczu letniém).

Charakterystyka około 130 gatunków minerałów ważniejszych naukowo lub ze względów technicznych z podaniem ich znachodzenia się i użycia w ogóle, szczególnie zaś w Galicyi i krajach sąsiednich. Ćwiczenia w oznaczeniu minerałów.

18. Petrografia.

Profesor: **Julian Niedźwiedzki.**

(Tygodniowo 2 godziny wykładu i 1 godzina ćwiczeń w półroczu zimowém).

Charakterystyka minerałów wchodzących w skład skał. Tekstury skał. Sposób oznaczenia petrograficznego. Charakterystyka około sześćdziesięciu gatunków skał, ważniejszych naukowo lub ze względów technicznych, z uwzględnieniem ich znachodzenia się i użycia.

19. Geologia.

Profesor: **Julian Niedźwiedzki.**

(Tygodniowo 4 godziny wykładu i 1 godzina ćwiczeń w półroczu letniem).

Kształt i ciepło ziemi. Czynniki teraźniejsze (wulkanizm, woda, organizmy) i ich działanie. Zastosowanie ich do wytłomaczenia powstania skał. Architektonika dostępnej skorupy ziemi. Przegląd epok tworzenia się jęj, znamionujący poszczególne formacje co do ich cech paleontologicznych i petrograficznych, tudzież co do ich występowania geograficznego i zawierania w sobie kopalin technicznie ważnych. Przegląd stosunków geologicznych Galicyi i krajów ościennych.

20. Zoologia.

Docent honorowany: **Dr. Ignacy Petelenz.**

(Tygodniowo 2 godziny wykładu i 2 godziny ćwiczeń w obudwu półroczach).

Część ogólna: Pojęcie, podział i historia zoologii. Ogólna budowa zwierzęcia. Morfologia. (Komórka. Tkanki. Narzędzia wyższego rzędu. Porównawcza anatomia. Historia rozwoju).

Część szczegółowa: I. Przegląd systematyczny zwierząt z szczególném uwzględnieniem grup i gatunków w praktyce ważniejszych. II. Budowa ciała ludzkiego.

21. Botanika.

Docent honorowany: **Dr. Eustachy Wołoszczak.**

(Tygodniowo 2 godziny wykładu i 1 godzina ćwiczeń w obudwu półroczach).

I. Nauka o komórce. Anatomia i fizjologia roślin.

II. Morfologia i systematyka Skrytopłciowych (Kryptogamae), Nagoziarnowych (Gymnospermae), i Okrytoziarnowych (Angiospermae).

22. Encyklopedia leśnictwa.

Docent prywatny: **Henryk Strzelecki.**

(Tygodniowo 3 godziny wykładu w obudwu półroczach).

Systematyka i metodologia leśnictwa. Historyczny rozwój gospodarstwa lasowego i nauki leśnictwa.

Las w stanie natury: siedlisko lasu, — roślinność leśna, — zwierzęta las zamieszkujące. — Ważność lasu w gospodarstwie przyrody.

Las przedmiotem kultury ziemiańskiej: użytkowanie, zachowanie, urządzenie i ocenienie, zawiadywanie lasu. Ważność lasu w gospodarstwie społeczném.

III. Nauki technologiczne.

23. Technologia mechaniczna kurs I.

Profesor: **Juliusz Jaxa Bykowski.**

(Tygodniowo 3 godziny wykładu w obudwu półroczach).

1. Część ogólna:

Technologia mechaniczna metali.

Rodzaje, wyrób i własność metali, a mianowicie:

Żelaza, miedzi, cynku, cyny, ołowiu, antymonu, glinu, złota, srebra, platyny, rtęci i aliażów.

Mechaniczne obrabianie metali.

Narzędzia ręczne i mechaniczne.

2. Część szczegółowa:

Wyrób szyn, blachy, drutu, rur, śrub i muter, gwoździ, igieł, szpilek i t. d.

Technologia mechaniczna drzewa.

Rodzaje i własności drewna. Obrabianie. Narzędzia ręczne i mechaniczne.

24. Technologia mechaniczna kurs II.

Profesor: **Juliusz Jaxa Bykowski.**

(Tygodniowo 3 godziny wykładu w obudwu półroczach).

1. Część ogólna:

Technologia przędzywa.

Wyrób i własności przędzywa, a mianowicie:

Bawełny, lnu, konopi, juty, wełny i jedwabiu.

Przędzielnictwo i tkactwo, jako też narzędzia i maszyny przytém używane.

2. Część szczegółowa:

Tkaniny gładkie, czynowate, wzorzyste i aksamitne; tkaniny sukiennicze. Tkaniny oczkowe, gładkie i wzorzyste. Tkaniny gazowe.

Papiernictwo. Materyały, wyroby, maszyny.

Mielnictwo. Młyny zbożowe. Materyały, metody, maszyny.

25. Technologia chemiczna kurs I.

Profesor: **Bronisław Pawlewski.**

(Tygodniowo 3 godziny wykładu w półroczu zimowém i 4 godziny w półroczu letniém).

Przemysł chemiczny ciał nieorganicznych: żelazo, cynk, ołów, miedź, cyna, siarka, sól kuchenna, boraks, saletra i sole potasowe; kwas siarkowy, azotowy i solny; soda, chlor, wapno bielące; sole amonowe, sinowe i chromowe; chloran potasowy, podsiarczyny; szkło rozpuszczalne; sole glinowe; ceramika; fabrykacja szkła; fabrykacja zapalek.

26. Technologia chemiczna materyałów budowlanych.

Profesor: **Bronisław Pawlewski.**

(Tygodniowo 1 godzina wykładu w półroczu zimowém).

Wykład dla słuchaczy W. Chemii technicznej obowiązkowy, dla słuchaczy innych Wydz. polecony.

27. Technologia chemiczna kurs II.

Profesor: **Bronisław Pawlewski.**

(Tygodniowo 4 godziny wykładu w obudwu półroczach).

Przemysł chemiczny ciał organicznych: technologia cukru, alkoholu i piwa; krochmal, dekstryna i cukier gronowy; wyrób kleju i fabrykacja mydła.

28. Analiza chemiczno-techniczna.

Profesor: **Bronisław Pawlewski.**

(Tygodniowo 12 godzin ćwiczeń w obudwu półroczach).

Ćwiczenia praktyczne w pracowni chemiczno-technicznej.

29. Analiza i produkcya chemiczno-techniczna.

Profesor: **Bronisław Pawlewski.**

(Tygodniowo 20 godzin ćwiczeń w obudwu półroczach).

Ćwiczenia praktyczne w pracowni chemiczno-technicznej.

30. Fabrykacja nawozów sztucznych.

Docent prywatny: **Dr. Roman Wawnikiewicz.**

(Tygodniowo 1 godzina wykładu w półroczu letniém).

31. Chemia związków aromatycznych.

Docent prywatny: **Stefan Niementowski.**

Węglowodory aromatyczne.

(Tygodniowo 2 godziny wykładu w półroczu zimowém)

Benzol i jego pochodne. Budowa benzolu. Izomerya w szeregu benzolu. Węglowodory homologiczne benzolu: Tolnol. Xylole. Meritylen i inne.

Syntezy węglowodorów aromatycznych i ich pochodnych z t. zw. ciał tłuszczowych.

Naftalin i jego pochodne. Antracen i fenantren. Chryzen. Pyren. Reten.

Pogląd na teorye związków aromatycznych.

Barwniki organiczne.

(Tygodniowo 2 godziny wykładu w półroczu letniém).

Barwniki organiczne występujące w przyrodzie, ich otrzymywanie i zastosowanie w farbierstwie.

Sztuczne barwniki organiczne, a mianowicie:

Nitrozwiązki, azobarwniki i barwniki pochodzące od trójfenylolektanu.

Indygo i jego syntezy.

Indaminy, indofenole i safraniny.

Czerń anilinowa.

Barwniki z szeregu antracenu: alizaryna i jej synteza.

Barwniki z szeregu chinoliny i akrydyny.

32. Towaroznawstwo techniczne.

Docent honorowany: **Dr. Mieczysław Dunin Wąsowicz.**

(Tygodniowo 4 godziny wykładu i 2 godziny ćwiczeń w półroczu letniém).

Technicznie ważne kleje, klejożywice, żywice, balsamy, soki roślinne i olejki lotne. Roślinne i zwierzęce tłuszcze i oleje tłuste Towary kolonialne i inne technicznie ważne surowe płody roślinne i zwierzęce. Garbniki, farby i w farbierstwie używane przetwory. Surowe płody świata nieorganicznego i dla przemysłu ważne przetwory chemiczne.

Wszystko z drobnowidzowo-botanicznymi, względnie chemicznymi demonstracyami.

IV. Nauki inżynierskie i budownicze.

33. Teorya machin.

Profesor: **Jan Nepomucen Franke.**

(Tygodniowo 3 godziny wykładu w obudwu półroczach).

Teorya motorów wodnych, a mianowicie kół wodnych i turbin.

Wyliczenie i podział maszyn parowych. Kinematyka maszyn parowych.

Powtórzenie zasad termodynamiki; wyprowadzenie równań zasadniczych dla gazów trwałych i par nasyconych.

Teoria motorów gazowych ze szczególném uwzględnieniem motorów, najwięcej używanych.

Teoria maszyn parowych jedno- i wielocylindrowych, polegająca na zasadach termodynamiki i na pomiarach indykatorowych i kalorymetrycznych.

Teoria kół zamachowych i regulatorów.

34. Encyklopedia mechaniki i nauki o machinach.

Profesor: **Jan Nepomucen Franke.**

(Tygodniowo 3 godziny wykładu w półroczu zimowém i 4 godziny w półroczu letniém).

Zasady statyki i dynamiki, teoria sprężystości i wytrzymałości, tudzież hydrostatyki i hydrodynamiki na podstawie rachunku elementarnego. Nauka o motorach i machinach, osobliwie w przemyśle chemicznym stosowanych.

35. Encyklopedia machin.

Profesor: **Juliusz Jaxa Bykowski.**

(Tygodniowo 3 godziny wykładu w obudwu półroczach).

Części składowe machin.

Motory zwierzęce, wodne, wietrzne, parowe, kaloryczne i gazowe. Maszyny transportowe dla ciał stałych i płynnych. Tabory dróg żelaznych. Maszyny budowlane.

36. Budowa machin kurs I.

Profesor: **Bogdan Maryniak.**

(Tygodniowo 5 godzin wykładu i 10 godzin ćwiczeń z konstrukcyi machin w obudwu półroczach).

Wykład:

- a) Śruby, nity, czopy, wały, sprzęgacze, osi, łożyska, koła zębate i pasowe, kręgi nieokrągłe, korby, trzony, tłoki i łączniki.
- b) Wodzidła.
- c) Transmisje linowe.

Ćwiczenia konstrukcyjne:

Obliczanie i konstrukcja wszystkich części maszyn podanych w wykładzie.

37. Budowa maszyn kurs II.

Profesor: **Bogdan Maryniak.**

(Tygodniowo 6 godzin wykładu i 10 godzin ćwiczeń z konstrukcji maszyn w obudwu półroczach).

Wykład:

- a) Motory zwierzęce: Maszyny i przyrządy do dźwigania ciężarów, jako to: wielokłuby, windy i żurawie.
- b) Motory nieżywotne:

1. Obliczanie maszyn parowych na podstawie teorii tychże, obliczenie i ustalenie rozmaitych systemów kotłów parowych. Budowa rozmaitych systemów maszyn parowych. Stawidła suwakowe, kruczkowe i wentylowe. Koła rozpedowe. Ramy i fundamentowanie maszyn parowych. Budowa pomp powietrznych, ozębnych i zasilających.

2. Teoria i konstrukcja motorów hydraulicznych, jako to: kół wodnych i turbin.

- c) Łotoki, śluzy i akwadukty.

Ćwiczenia konstrukcyjne:

Obliczenie i konstrukcja maszyn podanych w wykładzie.

38. Statyka budowli część I.

Profesor: **Maxymilian Thullie.**

(Tygodniowo 5 godzin wykładu i 4 godziny rysunków w półroczu zimowym).

Wiadomości wstępne ze statyki wykreślniej. Główne własności wieloboku sznurowego i wieloboku sił. Składanie sił równoległych, wyznaczanie momentu statycznego. Belka prosta podparta w dwóch punktach. Siły poprzeczne i momenty zgięcia dla obciążenia stałego. Wytrzymałość na ciągnięcie, ciśnienie i ścinanie. Obliczenie nitów. Wytrzymałość na zginanie, moment bezwładności, obliczenie

przekroju belek żelaznych i drewnianych. Wytrzymałość na wyboczenia. Belki kratowe i więzary dachowe. Teorya sklepień; sklepienia kolebkowe, krzyżowe i baniaste, linia ciśnienia. Równowaga stoków. Parcie ziemi, obliczone analitycznie i wykreślnie. Mury oporowe.

39. Statyka budowli część II.

Profesor: **Maxymilian Thullie.**

(Tygodniowo 4 godziny wykładu i 4 godziny rysunków w półroczu letniem).

Teorya mostów:

Określenie sił, działających na mosty. Podział mostów na systemy. Obciążenie mostów drogowych i kolejowych. Siły poziome. Natężenia dopuszczalne. Belka jednoprzęsłowa zwykła. Działanie ciężarów skupionych i obciążenia ciągłego. Linie wpływowe. Wpływ poprzecznic. Wyznaczenie sił zewnętrznych belki ciągłej analitycznie i wykreślnie. Belka kratowa równoległa. Belka kratowa wieloboczna, belka paraboliczna, Paulego i Szwedlera. Belka o kracie złożonej. Ilość materiału. Belka Winklera, belka rozporowa prosta, belka z ciężarem pomocniczym. Wyznaczenie wykreślnie ugięcia belki kratowej.

40. Budowa mostów kurs I.

Profesor: **Maxymilian Thullie.**

(Tygodniowo 3 godziny wykładu i 6 godzin rysunków w zimowym półroczu, a 4 godziny wykładu i 8 godzin rysunków w półroczu letniem).

Wstęp i historyczny pogląd na rozwój budowy mostów. Roboty wstępne, wytyczenie i oznaczenie szerokości wolnego przepływu przy mostach.

Konstrukcyje przyczółków, filarów i jarzm mostowych.

Mosty drewniane, belkowe, wisząco-zastrzałowe, rozporowo-zastrzałowe, łukowe i kratowe mosty.

Mosty kamienne: przepusty płytowe, sklepione przepusty i mosty. Wiadukty i akwadukty jedno- i wielopiętrowe.

Kosztorysowanie mostów drewnianych i kamiennych.

41. Budowa mostów kurs II.

Profesor: **Maxymilian Thullie.**

(Tygodniowo 4 godziny wykładu i 10 godzin rysunków w półroczu zimowém, a 3 godziny wykładu i 8 godzin rysunków w półroczu letniém).

Historyczny pogląd na rozwój mostów z żelaza i ze stali. Mosty o dźwigarach litych, blaszanych i kratowych. Mosty wiszące i łukowe. Jarzma mostowe z żelaza. Mosty ruchome ze szczególném uwzględnieniem mostów pływających. Kosztorysowanie mostów z żelaza i ze stali.

42. Roboty wodne.

Profesor: **Józef Rychter.**

(Tygodniowo 8 godzin wykładu i 8 godzin rysunków w półroczu zimowém, a 4 godziny wykładu i 12 godzin rysunków w półroczu letniém).

Opady atmosferyczne. Pomiary wodne. Nauka o fundamentach. Bulwary. Budowa jazów. Obudowa potoków górskich, regulacja rzék, spławianie drzewa, żegluga rzeczna. Śluzy komorowe, kanały żeglugi. Ulepszenia rolne polegające na osuszaniu i nawodnianiu. Stawy rybne. Wodociągi i kanalizacya miast. Cysterny, studnie i wiercenia głębokie.

43. Encyklopedia nauk inżynierskich.

Profesor: **Józef Rychter.**

(Tygodniowo 3 godziny wykładu i 4 godziny rysunków w obudwu półroczach).

Ogólne zasady projektowania dróg i kolei. Roboty ziemne. Różne rodzaje dróg. Budowa toru. Mosty. Fundamenty. Studnie i wiercenia głębokie. Wodociągi i kanalizacya miast. Osuszanie i nawodnianie.

44. Budowa dróg i budowa kolei żelaznych kurs I.

Profesor: **Karol Skibiński.**

(Tygodniowo 2 godziny wykładu i 4 godziny rysunków w półroczu zimowém, a 4 godziny wykładu i 6 godzin rysunków w półroczu letniém).

Projektowanie komunikacji, roboty ziemne. Praca zwierząt w pociągu. Spadki i łuki dróg. Trasowanie dróg. Różne rodzaje dróg. Utrzymanie dróg.

Wstęp i historyczny rozwój kolei żelaznych.

Trasowanie generalne i szczegółowe.

Tramwaje: Założenie, budowa i środki przewozowe.

45. Budowa kolei żelaznych kurs II. i budowa tunelów.

Profesor: **Karol Skibiński.**

(Tygodniowo 6 godzin wykładu i 8 godzin rysunków w półroczu zimowém, a 4 godziny wykładu i 6 godzin rysunków w półroczu letniém).

Koleje w kopalniach i koleje pomocnicze.

Budowy ziemne i torowe w całym zakresie kolei żelaznych.

Utrzymanie kolei.

Budowa tunelów: Historyczny pogląd na rozwój w budowie. Roboty przygotowawcze i górnicze. Wytyczenie osi tunelu. Odbudowa i obudowa sztolni, chodników i szybów. Obudowa i wykończenie tunelów.

46. Budownictwo lądowe kurs I.

Profesor: **Gustaw Bisanz.**

(Tygodniowo 7 godzin wykładu i 12 godzin rysunków w obudwu półroczach).

- I. Materiały budowlane: Naturalne i sztuczne kamienie budowlane. Zaprawy. Drzewa budulcowe. Metale i inne materiały budowlane.
- II. Konstrukcye budownicze: Wiązania z kamienia, drzewa i żelaza. Mury, ściany i podpory żelazne. Fundamenty. Sklepienia. Stropy drewniane, żelazne i mieszane. Ko-

twy. Posadzki i podłogi. Dachy. Pokrycie dachów. Gzymsy. Wyprawy. Buksztele i rusztowania. Schody. Drzwi i okna. Wychodki, kanały i zbiorniki. Ogrzewanie lokalne i centralne. Kuchnie. Wentylacje.

III. Ekonomia budownicza: Przedmiar i kosztorys. Cennik i analiza cen robót budowlanych. Warunki ogólne i szczegółowe dla wykonania tych robót. Kierownictwo budowy.

47. Encyklopedia budownictwa lądowego.

Profesor: **Gustaw Bisanz.**

(Tygodniowo 3 godziny wykładu i 6 godzin rysunków w obudwu półroczach).

48. Budownictwo lądowe kurs II.

Profesor: **Julian Zachariewicz.**

(Tygodniowo 3 godziny wykładu i 20 godzin rysunków w obudwu półroczach).

- a) Rozwój architektury na podstawie historycznej od czasów greckich i rzymskich do najnowszych na podstawie budowy hieratycznych.
- b) Architektura prywatna; założenia i urzędnia dzisiejszych domów mieszkalnych.
- c) Rysunki i kompozycje w myśl wskazanych powyżej wykładów.
- d) Zdjęcia zabytków starożytnych.

49. Historia architektury.

Docent prywatny: **Michał Kowalczuk.**

(Tygodniowo 2 godziny wykładu w obudwu półroczach).

Historyczny rozwój architektury od najdawniejszych do najnowszych czasów.

I. Starożytność i okres starochrześcijański*):

- a) Architektura Egiptu, Chaldei, Asyrii, Fenycyi, Persyi i Azyi Mniejszej. Indyjska architektura jako epizod.
- b) Architektura klasyczna (Grecya, Etrurya i Rzym). Rozwój budowy świątyń i budynków, przeznaczonych dla publicznych celów w Grecyi. Ważniejsze pomniki architektury greckiej w historycznym przeglądzie. Etruskie budownictwo jako pod-

stawa rzymskiego: wpływ sztuki greckiej na rzymską. Systemy konstrukcyjne rzymskiej architektury. Pomniki w historycznym przeglądzie.

- c) Architektura okresu starochrześcijańskiego. Założenie podłużne (bazylikowe) i centralne w państwie zachodnio-rzymskiem. Architektura bizantyńska.
- d) Mahometańska architektura jako epizod.

II. Wieki średnie i nowoczesne:

- a) Architektura średnich wieków (okres romański i gotycki) od 10. do 16. stulecia. Formy najglówniejszych części budowlanych. Przegląd najglówniejszych pomników średniowiecznej architektury.
- b) Odrodzenie sztuki (Renaissance) z szczególnem uwzględnieniem Włoch. Założenie kościelne bazylikowe, centralne i kopulaste. Budownictwo świeckie okresu renesansowego. Ważniejsze pomniki w historycznym przeglądzie.
- c) Architektura późnego renesansu, barokowa, drugiej połowy 18. i początków 19. wieku. Architektura tegoczesna z szczególnem uwzględnieniem Austrii.

50. Estetyka i teoria kompozycji architektonicznej.

Docent prywatny: **Kazimirz Kleczkowski.**

Tygodniowo 2 godziny w obudwu półroczach).

Konieczność badania architektonicznego dzieła drogą analizy. Estetyczne znaczenie linii poziomej, pionowej i krzywej. Proporcja i skala estetyczna. Granice wyrazu architektury i innych gałęzi sztuki. Zasady ogólne kształtowania architektonicznego dzieła. Rozwój historyczny architektury. Grobowiec. Budowle obrzędów religijnych. Siedziba ludzka. Zamek. Pałac. Wila. Budowle użytku publicznego. Łączenie organów architektonicznych. Zakończenie architektonicznego dzieła w kierunku poziomym i pionowym. Praktyczne zastosowanie estetyki w kompozycji architektonicznej.

*) Część I. i II. będą naprzemian wykładane. W roku naukowym 1889/90 wykładaną będzie część I, t. j. historia architektury w starożytności i okresu starochrześcijańskiego.

51. Nauka form architektonicznych.

Profesor: **Julian Zachariewicz.**

(Tygodniowo 2 godziny wykładu i 6 godzin ćwiczeń w obudwu półroczach).

Pojęcie utworu architektonicznego, wpływ materii na formę, piękność, styl i harmonia utworu architektonicznego.

Typy ornamentyki egipskiej i asyryjskiej. Style greckie i rzymskie. Sztuka starochrześcijańska i bizantyńska. Style mahometańskie. Formy sztuki romańskiej i gotyckiej. Style odrodzenia się sztuki w czasach nowszych.

W myśl tych wykładów rysunki i projekta samodzielne.

52. Architektura kolei żelaznych.

Profesor: **Julian Zachariewicz.**

(Tygodniowo 2 godziny wykładu i 4 godziny rysunków w półroczu letniem).

Przeznaczenie i znaczenie stacyj kolejowych.

Sposób założenia stacyj i podział na kategorie.

Budynki stacyjne.

53. Kompozycje architektoniczne.

Profesor: **Julian Zachariewicz.**

(Tygodniowo 24 godzin rysunków w obudwu półroczach).

Wypracowania z zakresu architektury kościelnej i prywatnej.

Zdjęcia zabytków starodawnych.

54. Rysunki wolnoręczne kurs I.

Profesor: **Leonard Marconi.**

(Tygodniowo 4 godziny w obudwu półroczach).

55. Rysunki wolnорęczne kurs II.

Profesor: **Leonard Marconi.**

Na Wydziale Inżynierii i Budowy maszyn.

(Tygodniowo po 4 godziny w obudwu półroczach.)

Na Wydziale Budownictwa.

(Tygodniowo 6 godzin w obudwu półroczach.)

56. Rysunki ornamentalne kurs I.

Profesor: **Leonard Marconi.**

(Tygodniowo 4 godziny w obudwu półroczach.)

57. Rysunki ornamentalne kurs II.

Profesor: **Leonard Marconi.**

(Tygodniowo 4 godziny w obudwu półroczach.)

58. Modelowanie kurs I.

Profesor: **Leonard Marconi.**

(Tygodniowo 2 godziny ćwiczeń w zimowym, i 4 godziny w letnim półroczu).

59. Modelowanie kurs II.

Profesor: **Leonard Marconi.**

(Tygodniowo 2 godziny ćwiczeń w zimowym, i 4 godziny w letnim półroczu).

V. Nauki społeczne i ogólnie kształcące.

60. Ekonomia społeczna.

Docent honorowany: **Dr. Władysław Pilat.**

(Tygodniowo 4 godziny wykładu w obudwu półroczach.)

Wstęp: Przedmiot ekonomii społecznej. Stanowisko jej w systemie nauk. Metoda. Czy istnieją „prawa“ społeczne i ekonomiczne. Zasada gospodarstwa ludzkiego. Kolektywizm i indywidualizm.

Nauka o produkcji: Czynniki produkcji. Przyroda. Praca. Kapitał. Warunki społeczne produkcji. Wartość. Cena. Pieniądz. Rezultaty produkcji i ich rozdział. Dochód i jego rodzaje. Zysk przedsiębiorcy. Renta gruntowa. Płaca. Procent.

Nauka o konsumpcji: Pojęcie i rodzaje konsumpcji. Potrzeby ludzkie. Zbytek. Szczęście. Kapitalizacja. Własność indywidualna i zbiorowa kapitału, ziemi.

Nauka o asocjacji: Związki gospodarcze naturalne. Plemię, ród, rodzina. Podział społeczny pracy i zawody gospodarcze. Właściwa asocjacja dobrowolna. Spółki, stowarzyszenia. Asocjacja przymusowa. Wolna konkurencja i jej skutki. Interwencja państwa w życiu gospodarczym. Organizacja przymusowa pracy. Polityka gospodarcza i socjalna.

61. Prawo handlowe.

Docent honorowany: **Dr. Władysław Pilat.**

(Tygodniowo 1 godzina wykładu w półroczu zimowym).

Wstęp: Rys historyczny prawa handlowego. Podziały jego. Źródła.

Część ogólna: Handel. Pojęcie czynności handlowych. Pojęcie kupca.

Część szczegółowa: Prawo osobowe handlowe czyli podmioty handlu. Pojedynczy przedsiębiorca handlowy. Rejestr. Firma. Prokura. Księgi handlowe. Pomocnicy handlowi. Spółki handlowe. Stowarzyszenia. Towarzystwa zarobkowe i gospodarcze. Giełda i czynności giełdowe. Prawo rzeczowe handlowe. Posiadanie. Własność. Zastaw.

Zobowiązanie handlowe.

Część szczegółowa: Kontrakt kupna i sprzedaży. Przedsiębiorstwo komisowe. Spedytor. Przewoźnik. Przewoźnictwo kolei żelaznych.

Sądownictwo wekslowe w Austrii.

62. Prawo wekslowe.

Docent honorowany: **Dr. Władysław Pilat.**

(Tygodniowo 1 godzina wykładu w półroczu letnim).

Wstęp. Historia weksla i prawa wekslowego. Źródła prawa wekslowego austriackiego.

Wymogi weksla przekazowego i własnego.

Zdolność wekslowa i odpowiedzialność. Zasada solidarnej odpowiedzialności i jej skutki. Odpowiedzialność dłużnika głównego. Poręka wekslowa.

Indos i jego skutki. Czy jest możliwą zwykła cesya weksla? Protest.

Akcept. Akcept zwykły. Akcept dla honoru.

Sądownictwo wekslowe.

63. Ustawy budownicze i kolejowe.

Profesor: **Gustaw Bisanz.**

(Tygodniowo 2 godziny wykładu w półroczu zimowym).

I. Ustawy budownicze: Administracja państwowa. Władze budownicze. Upoważnieni technicy. Przemysł budowniczy. Policja budownicza i przepisy budownicze.

II. Ustawy drogowe: Przepisy dotyczące się ponoszenia kosztów budowy i utrzymania dróg publicznych. Przepisy o konstrukcyi dróg publicznych. Władze kompetentne w sprawach drogowych. Policja drogowa.

III. Ustawy wodne: Prawo własności i użytkowania wód. Postanowienia dotyczące się odprowadzenia wód i przyczynienia się właścicieli prywatnych do kosztów robót wodnych. Spółki wodne. Władze kompetentne w sprawach wodnych. Postanowienia ustawy przemysłowej co do urządzenia zakładów przemysłowych poruszanych siłą wody. Policja wodna.

IV. Ustawy kolejowe: Wpływ administracji państwowej na sprawy kolejowe. Koncesje kolejowe. Przepisy o budowie dróg żelaznych.

64. Buchalterya.

Docent honorowany: **Dr. Maryan Lewakowski.**

(Tygodniowo 2 godziny wykładu w obudwu półroczach).

Pojęcia wstępne: Gospodarstwo i przedsiębiorstwo. Majątek, kapitał, produkcyja. Spółki handlowe, przemysłowe i fabryczne; komandytowe i akcyjne.

Pieniądze, monety i waluty, papiery wartościowe, kupony, weksle, eskont, weksle zagraniczne (dewizy) i tychże obliczenie.

Główne zasady z ustawy wekslowej.

Rachunkowość kupiecka i przemysłowa. Wymogi ustawy handlowej co do prowadzenia ksiąg handlowych, oraz co do mocy dowodowej tychże Styl kupiecki i korespondencya handlowa. Przedstawienie stanu i zmian majątku.

Zasady rachunkowości pojedynczej, księgi i zamknięcie tychże. Praktyczne przeprowadzenie przykładu podług rachunkowości pojedynczej.

Zasady rachunkowości podwójnej. Księgi i zamknięcie tychże, bilansowanie i kontrola.

Rachunki bieżące (Conto-corrent). Obliczenie odsetek podług metody drabinkowej, włoskiej i francuskiej. Obliczenie odsetek składanych, zamknięcie w powietrzu.

Praktyczne przeprowadzenie przykładu z rachunkowości podwójnej.

65. Geografia.

Docent prywatny: **Dr. Izydor Szaraniewicz.**

(Tygodniowo 3 godziny wykładu w obudwu półroczach).

Geografia powszechna.

66. Język niemiecki.

Lektor: **Dr. Albert Zipper.**

(Tygodniowo 4 godziny wykładu w obudwu półroczach).

1. Wybitniejsze zjawiska (autorowie i dzieła) nowoczesnej literatury.

2. Ćwiczenia praktyczne.

67. Język francuski.

Nauczyciel: **Jan Amborski.**

(Tygodniowo 3 godziny wykładu w obudwu półroczach).

Kurs wyższy: Czytanie autorów klasycznych (2 godziny tygodniowo).

Czytanie dzieł treści naukowej ze szczególnym uwzględnieniem terminologii (jedna godzina tygodniowo).

68. Język angielski.

Nauczyciel: **Józef Kropiwnicki.**

(Tygodniowo 2 godziny wykładu w obudwu półroczach).

Zasady wymowy angielskiej z odpowiednimi ćwiczeniami.

PLAN NAUK NA ROK 1889.-90.

A. Wydział Inżynieryj.

Rok	Przedmiot.	Liczba spisu wykładów	Tygodniowa liczba godzin w półroczu					
			zimowém			letniém		
			W.	Ć.	R.	W.	Ć.	R.
I.	Matematyka I.	1	6	3	—	6	3	—
	Geometria wykreslna	4	6	—	12	6	—	12
	Fizyka ogólna i techniczna I.	9	5	—	—	5	—	—
	Rysunki wolnорęczne I.	54	—	—	4	—	—	4
II.	Matematyka II.	3	5	2	—	5	2	—
	Mechanika	5	7	—	—	7	—	—
	Geodezya I.	6	4	3	4	4	8	4
	Fizyka ogólna i techniczna II.	10	3	—	—	3	—	—
	Rysunki wolnорęczne II.	55	—	—	4	—	—	4
III.	Geodezya II.	7	4	—	—	4	—	—
	Praktyczne ćwiczenia z geodezyi od 1. do 20. lipca.							
	Encyklopedia chemii	12	3	—	—	3	—	—
	Statyka budowli część I.	38	5	—	4	—	—	—
	Statyka budowli część II.	39	—	—	—	4	—	4
	Budownictwo ładowe I.	46	7	—	12	7	—	12
*Teoria krzywych i powierzchni al- gebraicznych	2	2	—	—	2	—	—	

Rok	Przedmiot	Liczba spisu wykładów	Tygodniowa liczba godzin w półroczu					
			zimowém			letniém		
			W.	Ć.	R.	W.	Ć.	R.
IV.	Encyklopedia machin	35.	3	—	—	3	—	—
	Budowa dróg i budowa kolei żelazn. I.	44.	2	—	4	4	—	6
	Budowa mostów I.	40.	3	—	6	4	—	8
	Ustawy budownicze i kolejowe . .	63.	2	—	—	—	—	—
	Buchalterya	64.	2	—	—	2	—	—
	Astronomia sferyczna	8.	3	—	—	3	—	—
	Petrografia	18.	2	1	—	—	—	—
	Geologia	19.	—	—	—	4	1	—
V.	Budowa mostów II.	41.	4	—	10	3	—	8
	Budowa kolei żelaznych II. i bu- dowa tunelów	45.	6	—	8	4	—	6
	Roboty wodne	42.	8	—	8	4	—	12
	Architektura kolei żelaznych. . . .	52.	—	—	—	2	—	4
	*Technologia mechaniczna I. . . ,	23.	3	—	—	3	—	—
	*Chemia rolnicza	15.	—	—	—	3	—	—

Uwaga 1. W. znaczy wykład, Ć. znaczy ćwiczenia, R. znaczy rysunki.

„ 2. Znakiem * oznaczone przedmioty są polecane.

B. Wydział Budownictwa.

Rok	Przedmiot	Liczba spisu wykładów	Tygodniowa liczba godzin w półroczu					
			zimowém			letniém		
			W.	Ć.	R.	W.	Ć.	R.
I.	Matematyka I.	1.	6	3	—	6	3	—
	Geometrya wykreslna	4.	6	—	12	6	—	12
	Fizyka ogólna i techniczna I.	9.	5	—	—	5	—	—
	Rysunki wolnорęczne I.	54.	—	—	4	—	—	4
II.	Mechanika	5.	7	—	—	7	—	—
	Geodezya I.	6.	4	3	4	4	8	4
	Fizyka ogólna i techniczna II.	10.	3	—	—	3	—	—
	Nauka form architektonicznych	51.	2	—	6	2	—	6
	Rysunki wolnорęczne II.	55.	—	—	6	—	—	6
III.	Encyklopedia chemii	12.	3	—	—	3	—	—
	Petrografia	18.	2	1	—	—	—	—
	Statyka budowli część I.	38.	5	—	4	—	—	—
	Budownictwo lądowe I.	46.	7	—	12	7	—	12
	Rysunki ornamentalne I.	56.	—	—	4	—	—	4
	Modelowanie I.	58.	—	2	—	—	2	—
	*Estetyka i teoria kompozycji architektonicznej.	50.	—	—	—	2	—	—
IV.	Encyklopedia machin.	35.	3	—	—	3	—	—
	Budownictwo lądowe II.	48.	3	—	20	3	—	20
	Ustawy budownicze i kolejowe	63.	2	—	—	—	—	—
	Historya architektury.	49.	2	—	—	2	—	—
	Rysunki ornamentalne II.	57.	—	—	4	—	—	4
	Modelowanie II.	59.	—	2	—	—	4	—
	*Buchalterya	64.	2	—	—	2	—	—
V.	Encyklopedia nauk inżynierskich	43.	3	—	*4	3	—	*4
	Kompozycye architektoniczne	53.	—	—	24	—	—	24
	*Architektura kolei żelaznych	52.	—	—	—	2	—	4
	*Technologia mechaniczna I.	23.	3	—	—	3	—	—

C. Wydział Budowy machin.

Rok	Przedmiot	Liczba spisu wykładów	Tygodniowa liczba godzin w półroczu					
			zimowém			letniém		
			W.	Ć.	R.	W.	Ć.	R.
I.	Matematyka I.	1.	6	3	—	6	3	—
	Geometrya wykreslna	4.	6	—	12	6	—	12
	Fizyka ogólna i techniczna I.	9.	5	—	—	5	—	—
	Rysunki wolnорęczne I.	54.	—	—	4	—	—	4
II.	Matematyka II.	3.	5	2	—	5	2	—
	Mechanika	5.	7	—	—	7	—	—
	Geodezya I.	6.	4	3	4	4	8	4
	Fizyka ogólna i techniczna II.	10.	3	—	—	3	—	—
	Rysunki wolnорęczne II.	55.	—	—	4	—	—	4
III.	Encyklopedia chemii	12.	3	—	—	3	—	—
	Technologia mechaniczna I.	23.	3	—	—	3	—	—
	Teorya machin I.	33.	3	—	—	3	—	—
	Budowa machin I.	36.	5	—	10	5	—	10
	Encyklopedia budownictwa lądowego	47.	3	—	6	3	—	6
	*Statyka budowli część I. i II.	38. 39.	4	—	4	4	—	4
	*Teorya krzywych i powierzchni algebraicznych	2.	2	—	—	2	—	—
IV.	Technologia mechaniczna II.	24.	3	—	—	3	—	—
	Budowa machin II.	37.	6	—	10	6	—	10
	Encyklopedia nauk inżynierskich	43.	3	—	*4	3	—	*4
	Buchalterya	64.	2	—	—	2	—	—

**Ad C. Kurs przygotowawczy dla kandydatów zawodu
górniczego.**

Rok	Przedmiot	Liczba spisu wykładów	Tygodniowa liczba godzin w półroczu					
			zimowém			letniém		
			W.	Ć.	R.	W.	Ć.	R.
I.	Matematyka I.	1.	6	3	—	6	3	—
	Geometrya wykreślna	4.	6	—	12	6	—	12
	Fizyka ogólna i techniczna I.	9.	5	—	—	5	—	—
	Chemia ogólna nieorganiczna	13.	7	—	—	—	—	—
	Rysunki wolnорęczne	—	—	—	—	—	—	4
II.	Matematyka II.	3.	5	2	—	5	2	—
	Mechanika	5.	7	—	—	7	—	—
	Geodezya I.	6.	4	3	4	4	8	4
	Fizyka ogólna i techniczna II.	10.	3	—	—	3	—	—
	Mineralogia	16. 17.	4	1	—	3	2	—

D. Wydział Chemii technicznój.

Rok	Przedmiot	Liczba spisu wykładów	Tygodniowa liczba godzin w półroczu					
			zimowém			letniém		
			W.	Ć.	R.	W.	Ć.	R.
I.	Matematyka	1.	6	3	—	6	3	—
	Fizyka ogólna i techniczna I. . .	9.	5	—	—	5	—	—
	Chemia ogólna nieorganiczna . .	13.	7	—	—	—	—	—
	Chemia ogólna organiczna	13.	—	—	—	7	—	—
	Chemia analityczna jakościowa . .	14.	—	—	—	1	12	—
	*Zoologia	20.	2	2	—	2	2	—
II.	Fizyka ogólna i techniczna II. .	10.	3	—	—	3	—	—
	Chemia analityczna ilościowa . .	14.	1	12	—	1	12	—
	Mineralogia ogólna	16.	4	1	—	—	—	—
	Mineralogia szczegółowa	17.	—	—	—	3	2	—
	Encyklopedia mechaniki i nauki o machinach.	34.	3	—	—	4	—	—
	*Botanika	21.	2	1	—	2	1	—
III.	Technologia chemiczna I.	25.	3	—	—	4	—	—
	Technologia chemiczna materiałów budowlanych †)	26.	1	—	—	—	—	—
	Analiza chemiczno-techniczna . .	28.	—	12	—	—	12	—
	Encyklopedia budownictwa lądowego	47.	3	—	—	3	—	—
	*) Rysunki z encyklopedyi budownictwa lądowego	47.	—	—	6	—	—	6
	*Buchalterya	64.	2	—	—	2	—	—

†) Wykład dla słuchaczy W. Chemii tech. obowiązkowy, dla słuchaczy innych Wydz. polecony.

Rok	Przedmiot	Liczba spisu wykładów	Tygodniowa liczba godzin w półroczu					
			zimowém			letniém		
			W.	Ć.	R.	W.	Ć.	R.
IV.	Chemia rolnicza	15.	—	—	—	3	—	—
	Technologia chemiczna II.	27.	4	—	—	4	—	—
	Towaroznawstwo techniczne	32.	—	—	—	4	2	—
	Analiza i produkcya chemiczno- techniczna	29.	—	20	—	—	20	—
	Petrografia	18.	2	1	—	—	—	—
	*Geologia	19.	—	—	—	4	1	—
	*Fabrykacya nawozów sztucznych	30.	—	—	—	1	—	—

Uwaga. W I. półroczu III. r. słuchacz może pracować w laboratorium Chemii ogólnej, lub też może przejść do laboratorium Technologii chemicznej; ewentualnie zaś (z powodu niedostatecznych postępów w jednym z poprzednich półroczy) musi pracować w laboratorium Chemii ogólnej; w II. półroczu III. roku, tudzież w I. i II. półroczu IV. r. słuchacz pracuje w laboratorium Technologii chemicznej.

Ad D. Kurs przygotowawczy dla kandydatów zawodu hutniczego.

(I. rok.)

Rok	Przedmiot	Liczba spisu wykładów	Tygodniowa liczba godzin w półroczu					
			zimowém			letniém		
			W.	Ć.	R.	W.	Ć.	R.
I.	Matematyka I.	1.	6	3	—	6	3	—
	Fizyka ogólna i techniczna I.	9.	5	—	—	5	—	—
	Geometrya wykreślna	4.	6	—	12	6	—	6
	Chemia ogólna nieorganiczna	13.	7	—	—	—	—	—
	Chemia analityczna jakościowa	14.	—	—	—	1	12	—

ETAT OSOBOWY

C. K. SZKOŁY POLITECHNICZNEJ.

R e k t o r.

August Freund, doktor filozofii, p. z. profesor Chemii ogólnej, prezes c. k. komisji examinacyjnej dla II. examinu rządowego na Wydziale Chemii technicznej, członek c. k. komisji examinacyjnej dla kandydatów na nauczycieli w szkołach średnich. (Gmach laboratorium chemicznego).

Prorektor.

Gustaw Bisanz, Architekt, p. z. profesor Budownictwa lądowego. (Ulica L. Sapiehy l. 25).

Dziekan Wydziału Inżynieryi.

Karol Skibiński, Inżynier, p. z. profesor Budowy dróg, kolei żelaznych i tunelów. (Ulica Kleina l. 4).

Dziekan Wydziału Budownictwa.

Mieczysław Łazarski, doktor filozofii, p. z. profesor Geometrii wykreslonej. (Ulica Kleina l. 4).

Dziekan Wydziału Budowy machin.

Placyd Dziwiński, doktor filozofii, p. z. profesor Matematyki.
(Ulica Akademicka l. 17).

Dziekan Wydziału Chemii technicznej.

Bronisław Pawlewski, p. z. profesor Technologii chemicznej.
(Gmach laboratorium chemicznego).

Kolegium Profesorów.

Jan Nep. Franke, p. z. profesor Mechaniki, członek czynny c. k. Akademii Umiejętności w Krakowie, członek c. k. komisji egzaminacyjnej dla kandydatów na nauczycieli w szkołach średnich, prezes c. k. komisji egzaminacyjnej dla II. egzaminu rządowego na Wydziale Budowy machin. (Ulica Mickiewicza l. 22).

Julian z Lwigródu Zachariewicz, Architekt, p. z. profesor Architektury, kawaler orderu korony żelaznej III. klasy, prezes c. k. komisji egzaminacyjnej dla II. egzaminu rządowego na Wydziale Budownictwa, konserwator zabytków sztuki. (Ulica Technicka l. 1).

Władysław Zajączkowski, doktor filozofii, p. z. profesor Matematyki, korespondent c. k. Akademii Umiejętności w Krakowie, członek c. k. Rady szkolnej krajowej, członek c. k. komisji egzaminacyjnej dla kandydatów na nauczycieli w szkołach średnich. (Ulica Syxtuska l. 50).

August Freund, jak wyżej.

Julian Niedźwiedzki, p. z. profesor Mineralogii i Geologii, docent prywatny tychże przedmiotów w c. k. Uniwersytecie, korespondent c. k. Akademii Umiejętności w Krakowie, członek c. k. komisji egzaminacyjnej dla kandydatów na nauczycieli szkół średnich. (Ulica Kleina l. 3).

Bogdan Maryniak, p. z. profesor Budowy machin (Ulica Kościelna l. 5).

Józef Rychter, Inżynier, p. z. profesor Robót wodnych i Encyklopedyi nauk inżynierskich. (Ulica Brajerowska l. 8).

Juliusz Jaxa Bykowski, p. z. profesor Technologii mechanicznej. (Ulica Technicka l. 6).

Gustaw Bisanz, jak wyżej.

Karol Skibiński, jak wyżej.

Bronisław Pawlewski, jak wyżej.

Placyd Dziwiński, jak wyżej.

Mieczysław Łazarski, jak wyżej.

Leonard Marconi, p. n. profesor Rysunków ornamentalnych i modelowania. (Ulica Sadownicka l. 1).

Maxymilian Thullie, Inżynier, p. n. profesor Mechaniki budowniczej, tudzież Teoryi i Budowy mostów. (Ulica św. Mikołaja l. 13).

Docenci honorowani.

Roman Wawnikiewicz, doktor filozofii, profesor chemii w Wyższej szkole rolniczej w Dublanach, dla wykładów Chemii rolniczej. (Dublany).

Mieczysław Dunin Wąsowicz, doktor filozofii, docent prywatny c. k. Uniwersytetu, dla wykładów Towaroznawstwa. (Ulica Zielona l. 15).

Ignacy Petelenz, doktor filozofii, profesor c. k. gimnazjum Franciszka Józefa, dla wykładów Zoologii (Chorążczyzna l. 16).

Eustachy Wołoszczak, doktor filozofii i doktor praw, dla wykładów Botaniki. (Ulica Polna l. 8).

Maryan Lewakowski, doktor praw, urzędnik filii c. k. uprzyw. Zakładu kredytowego dla handlu i przemysłu, docent Buchalteryi. (Ulica Karola Ludwika l. 33).

Józef K. Janowski, Architekt, dla Encyklopedyi budownictwa lądowego. (Rynek l. 3).

Władysław Pilat, doktor praw, koncypista c. k. Prokuratoryi Skarbu, dla wykładów Ekonomii społecznej, tudzież prawa handlowego i wekslowego. (Ulica Staszica l. 2).

Docenci prywatni.

Izydor Szaraniewicz, doktor filozofii, p. z. profesor w c. k. Uniwersytecie, członek czynny c. k. Akademii Umiejętności w Krakowie, członek komisji examinacyjnej dla kandydatów na nauczycieli w szkołach średnich, docent prywatny Historii odkryć i wynalazków, tudzież Geografii handlowej. (Ulica Ruska l. 3).

Roman Wawnikiewicz, j. w. docent prywatny Technologii chemicznej.

Henryk Strzelecki, dyrektor krajowej szkoły Gospodarstwa lasowego, członek c. k. galic. Towarzystwa gospodarskiego, wiceprezes Towarzystwa wzajemnej pomocy oficyalistów prywatnych, docent prywatny dla wykładów Encyklopedyi leśnictwa. (Ulica św. Mikołaja l. 7).

Michał Kowalczuk, koncesyonowany budowniczy, docent prywatny dla wykładów Historii architektury. (Ulica Łyczakowska l. 4).

Kazimirz Kleczkowski, docent prywatny dla wykładów Estetyki i teorii kompozycji architektonicznej.

Stefan Niementowski, docent prywatny dla wykładów Chemii związków aromatycznych.

Roman Załoziecki, docent prywatny dla wykładów Technologii chemicznej oleju skalnego i wosku ziemnego.

Frańciszek Dobrzyński, docent prywatny dla wykładów Elektrotechniki.

Nauczyciele języków.

Jan Amborski, nauczyciel języka francuskiego. (Ulica Łyczakowska l. 21).

Józef Kropiwnicki, nauczyciel języka angielskiego, (Ulica Łyczakowska l. 7).

Albert Zipper, doktor filozofii, nauczyciel w c. k. gimnazjum Frańciszka Józefa, lektor języka i literatury niemieckiej. (Ulica Czarneckiego l. 26).

Asystenci.

Przy katedrze fizyki: **Stanisław Ziobrowski**.

”	”	Mineralogii: Vacat.
”	”	Chemii ogólnej: Bronisław Rożański .
”	”	Technologii chemicznej: Dr. Frańciszek Bandrowski .
”	”	Mechaniki: Vacat.
”	”	Technologii mechanicznej: Władysław Niemeksza .

Przy katedrze	Budowy machin:	Julian Krynicki.
„	„	Geometrii wykreślniej: Alexander Krüger.
„	„	Rysunków i modelowania: Jakub Korajski.
„	„	Geodezyi: Seweryn Widt.
„	„	Robót wodnych: Vacat.
„	„	Budowy dróg, kolei żelaznych i tunelów: Józef Opolski.
„	„	Architektury: Jan Kudelski.
„	„	Budownictwa lądowego: Vacat.

Kancelarya c. k. Szkoły Politechnicznej.

Rektor: **August Freund**, j. w.

Sekretarz: **Tomasz Sternal**, członek komisji filologicznej
c. k. Akademii Umiejętności w Krakowie. (Główny gmach c. k.
Szkoły Politechnicznej).

Dyetaryusz: 1.

Biblioteka c. k. Szkoły Politechnicznej.

Kierownik: **Jan Franke**, j. w.

Skryptor: **Antoni Jakubowski.**

Służba c. k. Szkoły Politechnicznej.

- 1 sługa kancelaryjny.
- 1 odźwierny.
- 1 laborant gabinetu fizyki, a zarazem nadzorca przewodów gazowych i wodnych.
- 1 sługa biblioteczny.
- 2 laborantów w laboratoryach chemicznych.
- 1 sługa gabinetu mineralogii i geologii, a zarazem p. o. laboranta w muzeum tej katedry.
- 4 sług szkolnych.
- 3 sług tymczasowych.
- 3 stróży.
- 2 pomocników stróża na czas pory zimowej.

58

3P

16 S. 61

Biblioteka PK

J.X.3

/ 1889-90

Biblioteka Politechniki Krakowskiej

10000231969